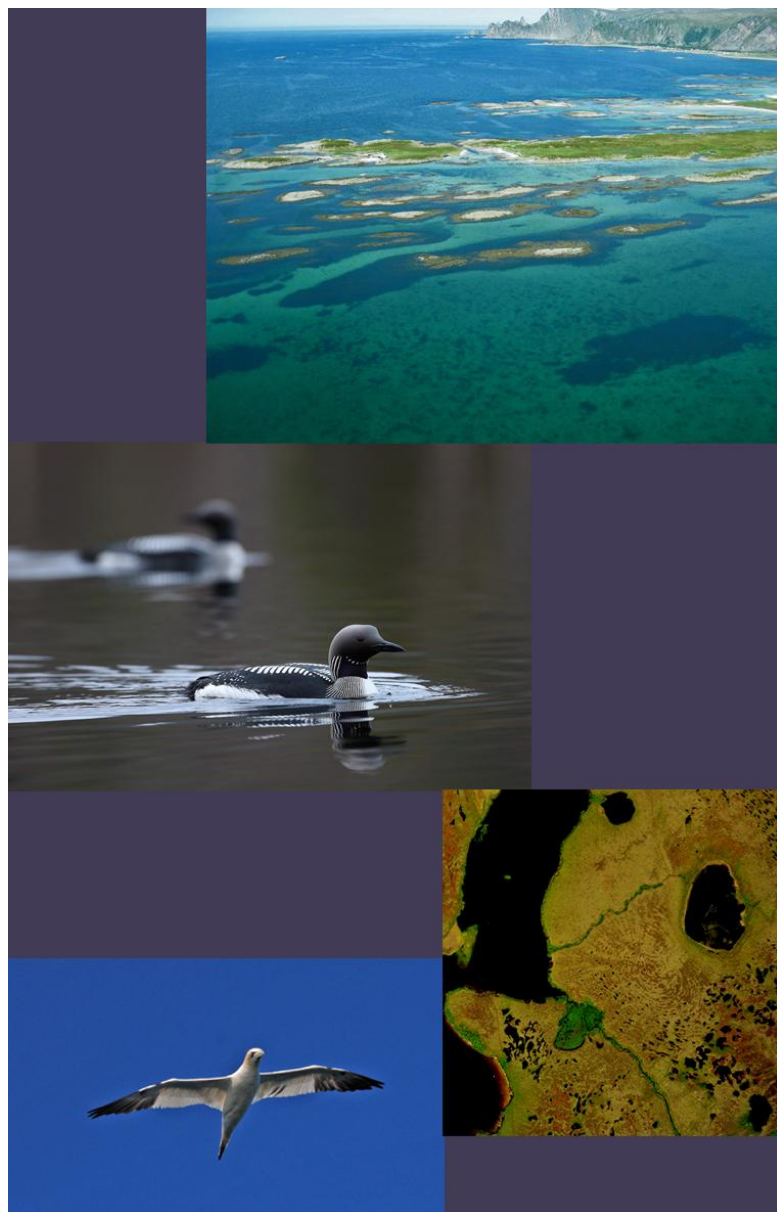

Fylkesmannen i
Nordland

Forvaltningsplan for **Skogvoll naturreservat**

Andøy kommune, Nordland

Rapport 2011 - 2

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Rapport

Nr. 2011 - 2

Tittel: Forvaltningsplan for Skogvoll naturreservat. Andøy kommune, Nordland		
Utgiver: Fylkesmannen i Nordland		
Antall sider: 42 s inkludert vedlegg 1 – 4 13 s vedlegg 5 (egen del)	ISBN: 978-82-92558-41-6	Dato: 24.02.11
Forsidefoto: Deler av Skogvollbukta – Ola W. Krog Storlom – Gunnar Rofstad Flyfoto – del av Skogvollmyra – Statens kartverk Havsule – Mia Husdal		
Utarbeidet av: Mia M. Husdal E-post: mma@fmno.no		
Emneord: Forvaltningsplan Skogvoll naturreservat Andøy kommune RAMSAR		
Sammendrag: Skogvoll naturreservat ble fredet i 1983. Verneområdet er todelt og består i øst av store områder med atlantisk høymyr. Tilknyttet disse myrene hekker et stort antall våtmarksfugl. Blant annet storlom, smålom, sangsvaner og tyvjo. Skogvollbukta utgjør den vestlige delen av reservatet. Her er det et verdifullt strandengområde, samt hekking av arter som havsule og storskarv. En av Norges største kolonier med steinkobbe holder også til i området. De største brukerinteressene i reservatet er knyttet til blant annet beiting, molteplukking, eggsanking, jakt og motorferdsel. I forhold til skjøtsel er det blant annet ønskelig å opprette beite på Nordmela, fjerne kraftlinjer langs Skogvollvatnet og fjerne søppel regelmessig.		

Innhold

1. INNLEDNING	4
2. SKOGVOLL NATURRESERVAT	6
2.1 Områdebeskrivelse	6
2.2 Brukshistorie	6
2.3 Naturfaglige verdier	6
3. BEVARINGSMÅL	11
3.1 Bevaringsmål knyttet til vegetasjon	11
3.2 Bevaringsmål knyttet til pattedyr og fugler.....	12
4. BRUKERINTERESSER	14
4.1 Verneforskrift og andre rammer	14
4.2 Primærnæring – jordbruk og skogbruk.....	14
4.3 Friluftsliv	15
4.4 Jakt og fiske	16
4.5 Eggsanking og molteplukking	18
4.6 Undervisning og forskning	19
4.7 Bygninger og tekniske inngrep.....	20
4.8 Motorisert ferdsel	21
5. FORVALTNINGSOPPGAVER OG TILTAK	23
5.1 Oppsyn.....	23
5.2 Skjøtsel	24
5.3 Overvåkning	27
5.4 Informasjon og tilrettelegging	28
6. SAKSBEHANDLING.....	30
6.1 Forvaltningsmyndigheter.....	30
6.2 Lovverk, føringer og forvaltning	30
7. FORVALTNINGSPLANENS VARIGHET	33
8. LITTERATUR	34
9. VEDLEGG	35

1. Innledning

Skogvoll naturreservat ble fredet ved kongelig resolusjon av 16. desember 1983. I dette verneområdet ble Dverbergmyrene som var vernet allerede i 1967 innlemmet. Reservatet omfatter et område på ca. 55 km², hvor ca 30 km² består av gruntvannsområder med småøyer, holmer og skjær (se figur 1). Hele reservatet ligger i Andøy kommune i Nordland fylke og er privateid.

Formålet med vernet er ”å bevare et stort og viktig våtmarksområde med tilhørende planteliv og dyreliv, spesielt av hensyn til de særlige verneverdige myrområdene og det meget rike og interessante fuglelivet.”

Skogvoll naturreservat ble i august 2002 opptatt som RAMSAR-område¹. Den internasjonale Ramsar-konvensjonen forplikter medlemslandene til vern av utvalgte våtmarker. Det at Skogvoll ble utvalgt betyr at verneområdet er rangert som en av verdens viktigste våtmarker.

Som grunnlag for vernet ble området kartlagt på midten av 70-tallet. For å skaffe oppdatert informasjon ble det gjennomført ny kartlegging av både fugl og naturtyper i 2009 (se kapittel 2.3.1).

Pr 09.07.09 er omtrent 16,6 % av Nordlands fastlandsareal vernet etter naturvernloven. Av landarealet er 1,3 % vernet som naturreservat. Naturreservat er den strengeste form for vern et område

¹ RAMSAR er en internasjonal konvensjon om våtmarker av internasjonal betydning, særlig som fuglehabitat.

Figur 1: Oversiktskart over naturreservat i nordlige deler av Andøy kommune

vernet etter den gamle naturvernloven kan ha.

Den nye naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 og erstatter den gamle loven. Etter denne datoen skal Skogvoll naturreservat forvaltes etter den nye loven, men forskriften som ble vedtatt ved vern i 1983 gjelder fortsatt (se kapittel 6 for flere detaljer om den nye loven).

Forvaltningsplaner for naturreservat lages etter en felles mal, men tilpasses hvert enkelt verneområde og forskrift. Verneforskriften setter rammene for forvaltningsplanen, og forvaltningsplanen kan derfor ikke utforme retningslinjer som går ut over det som er hjemlet i verneforskriften.

En forvaltningsplan er et praktisk hjelpemiddel til å opprettholde og fremme

verneformålet. Hensikten med en forvaltningsplan er at den skal sikre en forutsigbar og enhetlig forvaltning av verneområdet ved å gi konkrete retningslinjer om bruk, skjøtsel, informasjon og tilrettelegging. Forvaltningsplanen er ikke juridisk bindende, men gir retningslinjer for forvaltningen av området.

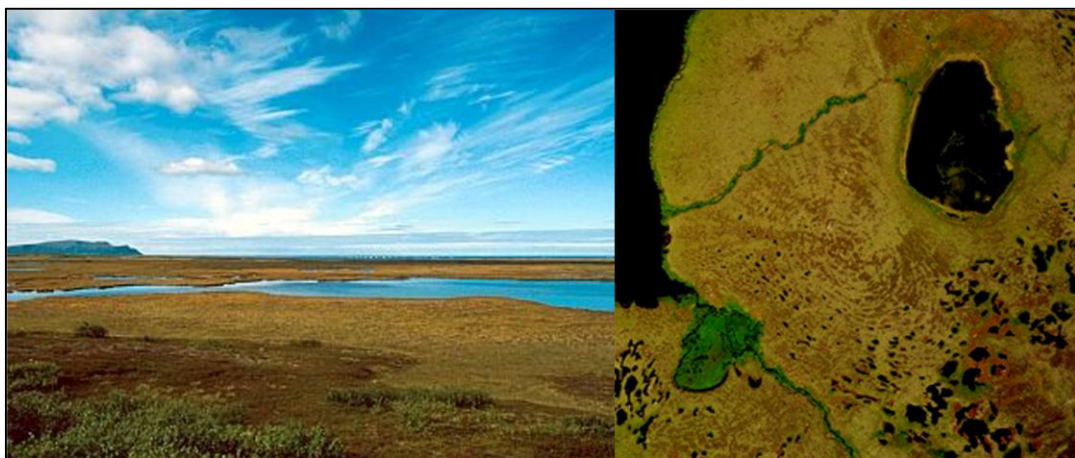
Forvaltningsplanen for Skogvoll er delt i to hoveddeler. Den første delen omhandler en beskrivelse av naturforholdene, trusselfaktorer, brukerinteresser og forvaltningsmål. Den andre delen omhandler forvaltningsmessige oppgaver og tiltak. Det er gjort kostnadsoverslag og satt opp hvem som er ansvarlig for de ulike tiltakene.

Sametinget har meldt at de ikke ser behov for at det etableres arbeidsutvalg for arbeidet med forvaltningsplan for Skogvoll.

Sametinget har heller ikke sett behov for å konsultere med Fylkesmannen i Nordland angående prosessen. Det har ikke kommet fram samiske interesser under arbeidet med forvaltningsplanen.

En referansegruppe bestående av grunneiere fra Skogvoll Utmarksfelleskap, Sør – Saura grunneierlag, Stave grunneierlag, Nordmela grunneierlag og gnr/bnr 27/1, samt representanter fra Andøy kommune og Forum for natur og friluftsliv (FNF), har bidratt i prosessen.

Del av Skogvollmyrene (t.v.) og
konsentrisk høymyr sett fra lufta
Foto: Svein Einar Stuen og Statens kartverk

2. Skogvoll naturreservat

2.1 Områdebeskrivelse

Skogvoll naturreservat ligger på den nordlige halvdel av Andøya, omtrent 20 km sør for kommunesenteret Andenes. Området er en del av et strandflatelandskap formet av landheving etter siste istid, og er delvis omgitt av knauser og fjellmassiver. Terrenget ligger åpent og utsatt til mot Nordishavet i vest.

Skogvoll naturreservat består av to områder adskilt av veien mellom Andenes og Nordmela. Området øst for veien ligger mellom fjellene Arnipa og Vetten. Dette området består av sammenhengende myrer, flere små og store vatn, utallige tjern og dammer og enkelte bekker. Mesteparten av myrområdene er uten skog, men langs elver og bekker finnes krattskog. I Skogvollbukta er det opptil 4.5 km brede tidevannssoner med sand- og mudderflater, holmer og skjær, beskyttede bukter og gruntvannsområder, inkludert et lagunesystem med brakkvann og noe ferskvann.

Berggrunnen i Skogvoll består av relativt kalkfattige bergarter som gneis og kvartsitt i vest og andesitt i øst. I sørvest er det lokale innslag av kalkrike marmorlag. I strandsonen nord for Nordmela og i et lite parti mot Arnipa finnes kalkrike løsmasser av marine strandavsetninger.

Klimaet på Andøya er klart oseanisk og kjennetegnes ved milde vintre og relativt kjølige og fuktige somre. Nedbørmengden var på 870 mm/år i perioden 1961-1990 og gjennomsnittstemperaturen på vinteren er -1°C og på sommeren 11°C.

2.2 Brukshistorie

Skogvoll naturreservat består av tre hovedbruk: Søndre Saura, Skogvoll og Stave. Alle hovedbrukene har skilt ut eiendomsteiger, som for Skogvoll og Søndre Saura i stor grad består av sameier innenfor reservatet.

Skogvoll har historisk vært en viktig ressurs for lokalbefolkningen. På myrene i reservatet har det vært plukket molter for salg, og på øyene har det vært sanket egg fra stormåsen. Både på strandengene, holmene og på deler av myrene har det tradisjonelt vært beitet av både kyr, hester og sau. I tillegg ble gresset på myrene og ved elvene slått som for til dyrene fram til siste verdenskrig.

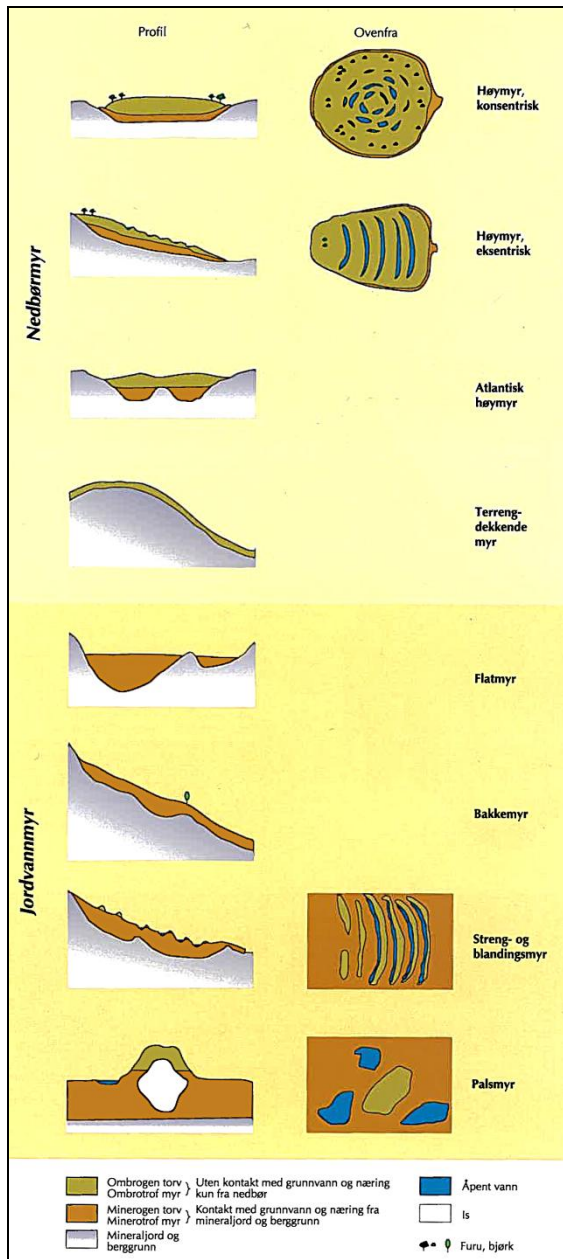
I Skogvollvassdraget er det en liten bestand av atlantisk laks som og har vært en viktig ressurs for grunneierne. Tidligere ble det stukket brenntorv på myrene i reservatet. Den ble tørket på myrene og kjørt til husene på vinterføre.

2.3 Naturfaglige verdier

2.3.1 Vegetasjon

Den østre delen av reservatet er dominert av ulike myrer (se figur 2). I tillegg er det flere vatn, tallrike dammer og små tjern. Her finnes et av de største atlantiske høymyrkompleksene² i Norge. Verneområdet omfatter eksempler på høymyrer av både eksentrisk og konsentrisk type. Nord for Skogvollvatnet er det

² **Atlantisk høymyr** er hvelvet nedbørsmyr med flere kupler bygd opp av torv. Det er ofte vanskelig å sette grenser mellom høymyr, terrengdekkende myr og andre myrtyper. Høymyrer kan ha kuppelen i midten (konsentrisk) eller mot ene kanten (eksentrisk).

Figur 2: Skjematisk framstilling av noen hovedtyper myr ut fra myrenes form og vanntilgang (Moen 1998).

registrert ei nasjonalt viktig konsentrisk høymyr (se vedlegg 6). Konsentriske myrtyper er forholdsvis sjeldne så langt nord i landet. Overgangen mot andre myrer er ofte utydelig, men det finnes også flatmyr, bakkemyr, strengmyr og kildemyr i reservatet.

Myrer med fattig vegetasjon utgjør de største arealer. Langs foten av Arnipa finnes imidlertid områder med enkelte kalk- og næringskrevende arter. Her vokser blant lappmarihand og engmarihand (se tabell 1). Engmarihand er sterkt knyttet til rikmyr og finnes spredt opp til skoggrensa over store deler av Norge. Blåknapp og taglstarr har begge norsk nordgrense like nord for reservatet og ble funnet ved foten av Arnipa.

Det finnes lignende miljøer, blant annet på sørsiden av Skogvollvatnet, hvor det også vokser lappmarihand.

Det er lite skog i Skogvoll naturreservat og den skogen som er i reservatet er kortvokst og dominert av bjørk. På knauser i myrene er det fattig skog, mens det langs bekkene er mer frodig, trolig flompåvirket høgstaudeskog.

Den vestre delen av verneområdet består av mange øyer, holmer og skjær omkranset av gruntvannsområder. Mot Nordmela er det et svært viktig og stort strandengkompleks. Strandengkomplekset består av små holmer, bukter og skjær med tilhørende strandenger, tarevoller og gruntvannsmiljø. Den botanisk mest interessante delen er ei lagunestrand med et system av brakkvann og ferskvann mellom Skogvollbukta og Nordmela.

På strandenga på Nordmela ble marinøkkel funnet. Marinøkkel er særlig truet av gjengroing og gjødsling i kulturlandskapet, men har fortsatt gode bestander i en del åpne miljøer i Nord-Norge. Sand- og grusstrendene har også andre arter som strandrug, strandsmelle og strandbalderbrå. Det ble også funnet små forekomster av ishavsreddik og østersurt.

Bernkonvensjonen formål er å verne om europeiske arter av ville dyr og planter og deres levesteder.

Emerald network er et nettverk av viktige områder og arter i Europa under Bernkonvensjonen.

Den norske rødlista er en oversikt over plante- og dyrearter som på en eller annen måte er trua av utryddelse, er utsatt for betydelig reduksjon eller er naturlig sjeldne. Dette er arter som er sårbare for menneskelig aktivitet. Den siste rødliste var utarbeidet i 2006 og inneholder fem kategorier:

RE – Regionalt utryddet (Regionally Extinct)
 CR – Kritisk truet (Critically Endangered)
 EN – Sterkt truet (Endangered)
 VU – Sårbar (Vulnerable)
 NT – Nær truet (Near Threatened)
 DD – Datamangel (Data Deficient)

I flerårige urtevoller forekommer arter som kveke og hundekjeks. I beskyttede pøler ble det flere steder funnet trådtjønnaks, samt ett sted også den regionalt sjeldne arten småhavgras. Pøler med bedre drenering og gruntvannsområdene har en del ålegras. Ålegras antas å være et viktig beitegrunnlag for sangsvanene.

Tabell 1: *Naturtyper i Skogvoll naturreservat som er i Emerald network*

Naturtype	Emerald network
<i>Laguner</i>	X
<i>Hømyrer</i>	X
<i>Rikmyrer</i>	X

Strandengkomplekset er i en gjengroingsfase på grunn av lite husdyrbeite selv om det lokalt kan være noe beitetrykk av andefugler.

2.3.2 Pattedyr, fugler og fisk

Skjærgårdsområdet har en av de største bestandene av steinkobbe (VU) i landet og fungerer både som kaste³- og hårfellingsområde. I 2004 registrerte Havforskningsinstituttet på det meste 598 voksne individer i hårfellingsperioden.

Bestanden av steinkobbe nådde et minimum på 1970-tallet etter omfattende jakt. Røsshag (2004) siterte en jeger og fangstmann som i lokalavisa (1977) opplyste at det var sjelden å se sel mellom Bleik og Børvågen. Etter fredning i 1973 har bestanden tatt seg opp igjen.

Noen få par med oter oppholder seg i reservatet. Trolig yngler den også her.

Skogvoll naturreservat er et svært viktig område for fugl og har vært kartlagt i flere perioder (se vedlegg 3). De første gangene som forarbeid til vernet (Fjeldså 1969 / Hardeng 1976). Senere kartlegginger er gjennomført av oppsynet etter at området fikk vernestatus (Røsshag 2004). Det har vært kartlagt både trua arter (se tabell 2), vanlige arter og karakterarter⁴. I 2009 ble hele reservatet kartlagt av Miljøfaglig Utredning på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland (Larsen m.fl. 2009).

Registreringene fra 2009 viste store bestander av blant annet tjuvjo (NT),

³ **Kasteområde** er område hvor ungene blir født

⁴ **Karakterarter** er arter som i form av adferd eller antall setter preg på området.

smålom, storlom (NT), sangsvane, toppand, svartand, brunnakke, svømmesnipe, myrsnipe, heilo, småspove og steinvender på myrene i reservatet.

Det ble registrert 130-140 par tyvjo i 2009. Arten er i tilbakegang og ble i 2006 innlemmet i den norske rødlista (se egen boks side 6). Trolig er smågnagere en viktig del av næringen for bestanden i området, noe både valg av hekkeplass og få registreringer av jaktende tjuvjoer i den marine delen tyder på.

Siste kartlegging viser også en klar nedgang hos storlom de siste 5-10 årene. Horndykker er nesten borte som hekkefugl, men det foreligger ikke data som viser at den har vært tallrik. Vipe har trolig forsvunnet som hekkefugl.

Kartleggingene tyder på en betydelig bestandsnedgang hos enkeltbekkasin, småspove, brushane (VU) og fiskemåke (NT). Disse ble fremhevet som karakterarter i verneområdet av Fjeldså i 1969. Småspove og enkeltbekkasin er fortsatt vanlige arter i reservatet, men bestandene er trolig halvert. Brushanebestanden er redusert til et minimum i løpet av de siste årene.

I den vestlige delen av reservatet ble det i 2009 registrert kolonier med havsule og storskarv på Kvitholmen. Det var og gode bestander av arter som storspove (NT), rødstilk, ærfugl, siland, gråmåke, svartbak, fiskemåke (NT) og rødnebbterne. Bestandene av sandlo, steinvender og teist (VU) var mer fåtallige. Selv om storspove (NT) klarer seg bra langs sjøen og ved Skogvollvatnet, ser arten ut til å være forsvunnet som hekkefugl fra den østlige delen av reservatet.

Havsule etablerte seg på Skarvklakken i 1967 og hadde en bestandstopp i 1991 med 1000 okkuperte reir. I 2009 ble det kun funnet 40 hekkende par. Storskarven har brukt Skarvklakken fra gammelt av og har hatt en stabil bestand på 150 par de siste fire årene.

Skogvollbukta er ett viktig myteområde for flere bestander av sjøfugl på høsten. I 2009 ble det observert tre større myteflokker med ærfugl (435 individer), en spredd flokk med svaner (176 individer) og flere grågjess (250 individer). I tillegg ble det observert mindre flokker med sil- og laks ender.

Tyvjo
Foto: Gunnar Rofstad

Skogvollbukta også en viktig rasteplass under trekket for både gjess, ender og vadefugl. Det finnes lite konkrete data, men kortnebbgås bruker området som hvile- og rasteområde både vår og høst. I tillegg kan antallet næringssøkende vadere i Skogvollbukta være betydelig på høsten (Røsshag 2004). Svarthalespove (EN) ble observert vår og høst ved Lambertsøya av Røsshag (2004).

Skogvollbukta er et viktig overvintrings-område, men det er ikke gjennomført tellinger etter 1987. Da ble det registrert store mengder ærfugl, praktærfugl, stormåker og til dels også havelle. Samlet ble gruntvannsområdene vest for Andøya vurdert som ett av de aller viktigste områdene for overvintrende sjøfugl og vannfugl i Lofoten og Vesterålen. Her overvintrer et høyt antall praktærfugl. Praktærfugl er norsk ansvarsart om vinteren fordi Norge har 75 % av den europeiske vinterbestanden.

Skogvollvassdraget har en liten bestand av både laks og sjørørret. I tillegg har Skogvollvatnet, Prestvatnet og Sauravatnet bestander av ål (CR) og stasjonær ørret. Ål ble funnet i 1993 og status i dag er ukjent.

Tabell 2: Fugler, fisk og pattedyr i Skogvoll naturreservat som er på den nasjonale rødlista (2010) og i Emerald network

Artsnavn	Status rødlista	Emerald – network
Blåstrupe		X
Brushane	VU	X
Fiskemåse	NT	
Heilo		X
Hettemåke	NT	
Jordugle		X
Laks		X
Oter	VU	X
Rødnebbterne		X
Smålom		X
Steinkobbe	VU	X
Storlom	NT	X
Storspove	NT	
Svømmesnipe		X
Teist	VU	
Tyvjo	NT	
Vipe	NT	
Ål	CR	

Engmarihand (t.v.) og lappmarihand
Foto: Ingvild Gabrielsen

3. Bevaringsmål

Formålet med vernet er å bevare et stort og viktig våtmarksområde med tilhørende plante- og dyreliv. Det skal tas spesielt hensyn til de særlige verneverdige myrene og det meget rike og interessante fuglelivet.

I dette kapitlet settes bevaringsmål for flere av naturkvalitetene som ble beskrevet i kapittel to (se egen boks for nærmere definisjon). For å definere naturkvaliteter og bevaringsmål kreves kunnskap om naturtilstanden i området og utviklingstendenser. Til å definere bevaringsmål er i hovedsak Miljøfaglig Utrednings kartlegging fra 2009 benyttet. Miljøfaglig Utredning så også på utviklingstendenser fra vernetidspunktet og fram til i dag.

Generelt er det svært begrenset erfaring med bruk av bevaringsmål for naturkvaliteter i vernetede områder i Norge. Det vil være aktuelt å endre bevaringsmål og overvåkingsmetodikk i henhold til nasjonale standarder, uavhengig av revisjon av forvaltningsplanen.

Derfor er detaljtabellene for bevaringsmålene skilt ut som eget vedlegg til planen (vedlegg 5).

3.1 Bevaringsmål knyttet til vegetasjon

Siden hele den østlige delen av reservatet er et veldig viktig atlantisk høymyrkompleks, er dette området skilt ut med egne bevaringsmål. De trua og sjeldne plantene i reservatet er knyttet til de kartlagte rikmyrene innenfor høymyrkomplekset. Derfor er det satt

Naturkvalitet defineres som naturtyper, arter, geologi og landskap som skal bevares i et verneområde.

Bevaringsmål er den tilstanden en ønsker at en naturkvalitet i et verneområde skal ha. Bevaringsmål skal være målbare og kan eksempelvis presiseres gjennom mål for areal, nødvendige strukturer/prosesser, eller forekomst av bestemte arter.

bevaringsmål for disse artene. Overvåking av disse vil i stor grad fange opp negativ påvirkning på hele området.

For plantene vil målene kunne knyttes opp mot konkrete lokaliteter og framtidig overlevelse innenfor disse. Særlig aktuelle er påviste rødlistearter, men også et utvalg andre kravfulle eller plantegeografisk interessante arter er viktige.

Orkideene (engmarihand og lappmarihand) varierer mye i antall hvert år, mens taglstarr vil være enkelt å telle opp. For marinøkkel vil delvis underjordisk levevis også vanskeliggjøre sammenligning mellom tellinger fra ulike år.

Hvis bevaringsmålene er truet vil det være tydelige spor i terrenget som for eksempel kjørespor eller grøfter. Det beste redskapet for å overvåke vil være ei vurdering om sårbare og sjeldne planter fortsatt finnes på kartlagte lokalitet

Hovedmål i høymyrkomplekset –

østre del av reservatet:

- Naturtypens maksimale utstrekning skal ivaretas
- Opprettholde naturlige og intakte soneringer og suksesjon.
- Opprettholde de ulike utformingene
- Engmarihand (NT) skal forekomme på minst seks lokaliteter
- Lappmarihand skal forekomme på minst 13 lokaliteter
- Taglstarr skal forekomme på minst to lokaliteter.
- Fremmede arter skal ikke forekomme
- Naturtypen skal være uten spor etter tunge kjøretøy
- Hindre oppføring av nye tekniske anlegg
- Drenering skal unngås
- Unngå tråkkslitasje og erosjon.

I tillegg har havstrandlokaliteten mot Nordmela viktige naturkvaliteter. Lokaliteten er et gammelt beiteområde og naturkvalitetene i deler av komplekset er truet av gjengroing.

Hovedmål i strandengkomplekset –

Nordmela:

- Naturtypens maksimale utstrekning skal ivaretas
- Opprettholde naturlige og intakte soneringer og suksesjon.
- Opprettholde ulike utforminger
- En levedyktig bestand av marinøkkel (NT) sikres, og innslaget av marinøkkel og hanekam økes på fastmark.
- Småhavgras skal forekomme på minst en lokalitet
- Ishavsreddik skal forekomme på minst en lokalitet.
- Fremmede arter skal ikke forekomme
- Naturtypen skal være uten spor etter tunge kjøretøy
- Hindre oppføring av nye tekniske anlegg

3.2 Bevaringsmål knyttet til pattedyr og fugler

Vesterålen er en av kjerneregionene for steinkobbe langs norskekysten, og Nordmela er den største og viktigste lokaliteten i regionen. Derfor er det viktig å sette bevaringsmål for steinkobbe (se vedlegg 5). Overvåking av ynglebestanden vil være vanskelig og tidkrevende siden dyrene går i vannet like etter fødselen. Å sette bevaringsmål for kun hårfellingsbestanden vil gi gode indikasjoner på utviklingen i hele bestanden. Havforskningsinstituttet overvåker hårfellingsbestanden ca hvert 5 år.

Hovedmål funksjonsområde for steinkobbe – vestre del av reservatet:

- Bevare områdets kvaliteter som kaste- og hårfellingsområde for steinkobbe..
- Antallet steinkobbe i hårfellingsperioden opprettholdes på tilnærmet samme nivå som i 2004.
- Hindre oppføring av tekniske anlegg/innretninger av permanent karakter
- Forstyrrende ikke-motorisert ferdsel i hekke- og trekktiden skal unngås.
- Øyene og en sone på 100 meter rundt Skarvklakken har ferdselbud fra 1.mai til 31.august.
- Jakt innenfor rammene satt i verneforskriften og kvoter gitt gjennom egne forskrifter.

Røsshag (2004) antok at noen få par oter ynglet i eller like utenfor reservatet. I 2009 ble det funnet spor etter oter. Det mangler konkrete opplysninger om ynglebestand og det vil i første omgang være behov for nærmere kartlegging.

For fugl settes det bevaringsmål for hekkebestander av enkeltarter (se tabell 5).

Bevaringsmålene for arter i tilbakegang bør ses i sammenheng med tidligere bestandsstørrelser, og settes lik bestanden på fredningstidspunktet.

Noen sentrale arter er svært problematiske å sette bevaringsmål for. Det gjelder blant annet havsule som har store bestandssvingninger. Dette skyldes trolig både nærings situasjon, klimatiske forhold og predasjon fra havørn. For havsula vil det derfor være mer aktuelt å sette et minimumstall for bestanden. Det viktigste er at hekkeplassene (både Skarvklakken og Kvitholmen) blir forvaltet på en slik måte at hekking kan gjennomføres. Det samme gjelder storskarv og tyvjo som og har store bestandssvingninger.

Området har ett viktig myteområde og det vil være viktig å sette bevaringsmål for mytebestandene av sangsvane og ærfugl. Når det gjelder overvintringsbestanden er det kun telling fra 1987. På bakgrunn av denne tellingen er det satt bevaringsmål for ærfugl og praktærfugl.

Det er flere lokale trusler mot fuglebestanden i reservatet. Hvert år flyr det sangsvaner i ei gammel kraftlinje som går langs vestsiden av Skogvollvatnet. Grunneiere i området har estimert at ca 30 – 40 svaner ble drept i 2010. I tillegg kan ferdsel ved de store vatnene i den østlige delen av reservatet i hekketiden forstyrre hekking for sårbare arter som storlom, smålom og sangsvane.

I 1974 ble det bygd bru over Risøysundet fra Hinnøya til Andøya. I etterkant har rev etablert seg på øya. I dag er bestanden av rev på Andøya stor og utgjør en betydelig trussel for hekkende fugl. Dette kan være en viktig forklaring på at flere fuglearter

har gått tilbake siden kartleggingene i 1967 / 1976.

Ferdselforbudet i perioden 1. mai til 31. august gjelder blant annet i en sone på 100 meter rundt Skarvklakken. Her var det på fredningstidspunktet en blandingskoloni med havsule og storskarv. Begge artene har nå flyttet til Kvitholmen og er ikke lenger skjermet fra forstyrrelse av ferdselsforbudet. Ferdselforbudet bør fortsatt omfatte Skarvklakken, da flyttingen tilbake kan skje for en eller begge arter. I tillegg er Skarvklakken reservatets eneste hekkeplass for teist.

**Hovedmål for funksjonsområde
våtmarksfugl – hele reservatet:**

- Bevare områdets kvaliteter som hekke- og rasteområde for våtmarksfugler. Naturlig tilhørende arter skal bevares med levedyktige bestander (se måltall i vedlegg 5).
- Antallet hekkende arter skal opprettholdes på tilnærmet samme nivå som på vernetidspunktet
- Hindre oppføring av nye bygninger og andre tekniske anlegg/innretninger av permanent karakter
- Alle tekniske inngrep som har en drenerende effekt skal unngås.
- Motorisert ferdsel skal unngås i barmarksperioden.
- Forstyrrende ikke-motorisert ferdsel i hekke- og trekketiden skal unngås.

4. Brukerinteresser

4.1 Verneforskrift og andre rammer

Verneforskriften danner rammene for hva som er tillatt innenfor Skogvoll naturreservat. I dette kapitlet vil aktuelle bestemmelser i verneforskriften knyttes opp mot de ulike brukerinteressene. Det henvises i teksten til kapittel i verneforskriften. Hele verneforskriften ligger som vedlegg 1.

Det er særlig noen kapittel i verneforskriften som har betydning:

- I kapittel III beskrives verneformålet. I Skogvoll naturreservat er verneformålet å bevare et stort og viktig våtmarkssystem med tilhørende planteliv og dyreliv, spesielt av hensyn til de særlige verneverdige myrområdene og det meget rike og interessante fuglelivet.
- I kapittel IV går det frem hvilke bestemmelser som gjelder for reservatet, her er det opplistet hvilke aktiviteter som ikke er tillatt innenfor reservatet.
- I kapittel V går det frem hvilke aktiviteter som er unntatt bestemmelsene i kapittel IV
- I kapittel VI går det frem hvilke aktiviteter det kan gi tillatelse til etter søknad
- Aktiviteter som er forbudt gjennom bestemmelsene i kapittel IV og ikke er nevnt i kapittel V eller VI, er i utgangspunktet forbudt. Det kan gis dispensasjon fra vernebestemmelsene i enkelte tilfeller som er beskrevet nærmere i kapittel 6.2

I tillegg er det gitt noen skjønnsforutsetninger gjennom erstatnings-

oppgjøret⁵ som er førende for forvaltningen. Både disse skjønnsforutsetningene og naturgitte endringer som har skjedd etter vernetidspunktet er ønskelig at fanges opp av forskriften. En slik forskriftsendring vil være omfattende og må behandles som egen sak av Direktoratet for naturforvaltning. De aktuelle forskriftsendringene er kommentert under respektive delkapittel.

I perioden etter vernet ble det gitt flere dispensasjoner med varighet inntil videre. Slike dispensasjoner er uoversiktlige for forvaltning og oppsyn. Det hindrer blant annet mulighet for endring av vilkår i dispensasjonene. Fylkesmannen vil oppheve disse dispensasjonene ved egne vedtak når forvaltningsplanen er vedtatt (flere detaljer i underkapittel 4.4 og 4.7).

4.2 Primærnæring – jordbruk og skogbruk

4.2.1 Status og mål

I dag er det i hovedsak Stavanøyen i nord som benyttes som utmarksbeite for storfe. Tidligere ble strandengene i den vestre delen av Skogvoll naturreservat benyttet som utmarksbeite. De østlige delene av myrene er ikke aktuelle for beite og i dag gjerdes sau ute fra myrene for å hindre at de skal gå seg fast i myrhullene.

Det er ikke beiting av rein på Andøya i dag og området berører ingen reinbeitedistrikt. Skogbruksinteressene innenfor reservatet vurderes som små.

⁵ Overskjønn nr. 3/1988 i Hålogaland lagmannsrett og sak nr. 38/1886 B i Vesterålen Herredsrett

Stavanøyan i Skogvollbukta
Foto: Ola M.W. Krog

Forvaltningsmål:

- * Øke ett forsiktig beite på strandengene mot Nordmela
- * Lauvskog og einer skal ikke overta strandengene mot Nordmela

4.2.2 Rammer og regelverk

I kapittel V går det frem at vernebestemmelsene ikke er til hinder for beiting når dette skjer i samsvar med ferdselsreglene for området. Det vil si at det ikke kan beites på øyene i Skogvollbukta i perioden 1.mai - 31. august (kapittel IV, punkt 5 i verneforskriften). Stavanøya er landfast på grunn av en gammel molo som var bygd før vernetidspunktet. Denne øya defineres derfor som ei halvøy hvor det ikke er ferdselsforbud.

I kapittel VI åpnes det for at det kan gis tillatelse til oppføring av beitegjerder i et

område omkring Prestevatnet. Dette vurderes ikke som aktuelt i dag da gjerder utenfor reservatet skal hindre sau fra å oppholde seg på myrene.

Hvis det er behov for å frakte tømmer gjennom reservatet må det søkes dispensasjon.

4.3 Friluftsliv

4.3.1 Status og mål

Skogvoll naturreservat benyttes i hovedsak til molteplukking, jakt og fiske. Det er flere stier i reservatet til fiskevatn og hytter ved Prestvatnet.

Når det gjelder organisert ferdsel har reservatet vært benyttet til selsafarier med gummibåt fra Stave, men i dag foregår det ikke slik aktivitet i reservatet.

Forvaltningsmål:

- * Området skal kunne benyttes som friluft- og rekreasjonsområde.
- * Forstyrrelsen på fuglelivet som følge av ferdsel og telting skal begrenses, og ved behov skal slike aktiviteter kanaliseres bort fra de mest sårbare områdene.

4.3.2 Rammer og regelverk

Av hensyn til fuglelivet er all ferdsel på øyene i reservatets vestre del og i et belte på 100 m rundt øya Skarvklakken forbudt i perioden 1. mai til 31. august (kapittel IV, punkt 5 i verneforskriften). I forskriften står det ”øyene i reservatets østre del”. Dette er feil og må rettes opp ved revidering av verneforskriften.

Ferdsel og telting er i utgangspunktet tillatt i reservatet, men i henhold til verneforskriftens kapittel VII kan det gis nærmere regler for dette. Hvis slike aktiviteter for eksempel forstyrrer hekkende fugl kan det være nødvendig med tiltak. Slike tiltak kan være å begrense ferdsel eller telting i enkelte områder eller for enkelte perioder. Det er foreløpig ikke vurdert som et problem. Friluftsløven begrenser telting i utmark til to døgn uten grunneiers samtykke. Når det gjelder bruk av lavvo over lengre perioder må dette i følge plan- og bygningslovens § 85 meldes på forhånd til kommunen.

Bålbrenning er tillatt i reservatet og begrenses av forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn (26.juni 2002). I forskriften står det at det er forbudt å gjøre opp ild eller behandle ting som representerer en brannfare utendørs under slike forhold eller på slik måte at det

kan føre til brann. Oppgjort ild må ikke forlates før den er fullstendig sløkt.

I tidsrommet 15. april - 15. september er det forbudt å gjøre opp ild i eller i nærheten av skogmark uten tillatelse fra kommunen. Kommunen selv kan gjennom lokal forskrift fravike dette forbudet dersom lokale forhold tilsier det.

Det har tidligere kommet innspill på merking av stier. Dersom formålet med merking av stier er kanalisering av ferdsel kan det etter søknad gis dispensasjon og eventuelt tilskudd til tiltaket.

4.4 Jakt og fiske

4.4.1 Status og mål

Grunneiere kan jakte rype, hare, rødrev, mink, kråke, gråmåke, svartbak, grågås og sel i reservatet. I tillegg er det åpnet for fellefangst av mink og rødrev. I enkelte deler av reservatet har grunneierne leid bort jaktrettighetene. Etter at elgen etablerte seg på Andøya på 80-tallet har det bygd seg opp en stabil elgstamme som det i dag jaktes på. Det foregår noe jakt på steinkobbe i reservatet, men i dag er jakta av beskjedent omfang.

Harstad og Vesterålen Fuglehundlubb har arrangert vinter-NM for stående fuglehunder årlig blant annet på Skogvollmyrene. Arrangementet pågår over fire dager og i 2010 var det 200 hunder som deltok. I tillegg selges det fiskekort for alle vatnene i reservatet.

Forvaltningsmål:

- * Området skal kunne benyttes til jakt og fiske som er tillatt i henhold til

verneforskriften

- * Det skal stimuleres til fellefangst av rev og mink innenfor reservatet

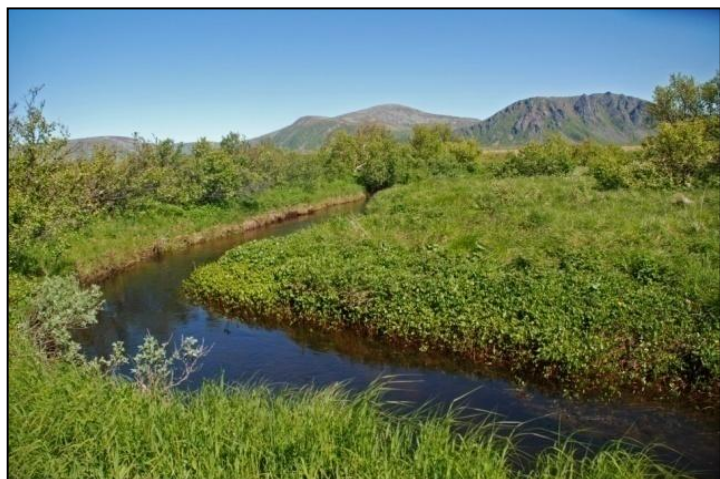
4.4.2 Rammer og regelverk

Dyrelivet i reservatet, herunder fuglenes reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Det vil si at jaktprøver ikke kan foregå i reservatet etter at isen har gått av vatnene og fuglene har trukket inn i området på våren.

Det er i utgangspunktet ikke tillatt med jakt, fangst og bruk av skytevåpen innenfor verneområdet. I kapittel VI åpnes det for at grunneiere kan få dispensasjon til å jakte på:

- **Rype, hare, rødrev, mink, kråke, gråmåke og svartbak** mellom 15. september og 1. mars. Forskrift om jakt – og fangsttider (som trådte i kraft 1. april 2007) åpner for tidligere jakt for mange av artene. For grunneierne er det ønskelig at småviltjakta kan starte 10. september slik det er i resten av kommunen. Dette vil ikke være i konflikt med sårbare arter som hekker i reservatet og fylkesmannen vil anbefale for direktoratet at forskriften endres.
- **Grågås** mellom 1. september og 23. desember. Forskrift om jakt – og fangsttider åpner for tidligere jakt på grågås, men av hensyn til de store bestandene av sårbare arter som hekker i hele reservatet er det ikke ønskelig at jaktperioden starter tidligere.

Skogvollelva
Foto: Mia Husdal

- **Sel** mellom 2. januar – 31. mars og 1. august – 1. september for steinkobbe

Det er i hovedsak forskrift om forvaltning av sel på norskekysten som styrer jakttidene for sel for hele landet. I tillegg begrenser verneforskriften jakttiden i Skogvoll naturreservat. Det fører til at jakta reduseres med en måned på våren (31. mars i stedet for 30. april) og en måned om høsten (1. september i stedet for 30. september). På grunn av hensyn til hekkende sjøfugl som starter å etablere seg tidlig på våren har perioden vært begrenset til 15. mars i dispensasjoner gitt de siste årene. Forkortelsen av jakttiden på høsten skyldes hensyn til mytende andefugler. I tillegg har det vært satt som vilkår at det ikke er tillatt å jakte innenfor en kilometer fra Skarvklakken for å unngå forstyrrelse på havsule og storskarv.

Det gis årlige nasjonale kvoter for jakt på kystsel. Fra 2010 behandles søknader om jakt av sel av Nordland fylkeskommune og ikke Fiskeridirektoratet. Disse kvotene er også førende for jakt innenfor reservatet. Ved søknader om dispensasjon for å jakte i Skogvoll naturreservat må det legges ved tillatelse fra fylkeskommunen.

I skjønnsforutsetningene for erstatningsoppgjøret ble det lag til grunn at for gårdene Skogvoll og Stave: ”Grunneierne har rett til – i stedet for ved egen jakt – å leie ut jaktrettet til tilsvarende antall personer som det er rettighetshavere.” og for Søndre Saura: ”For Søndre Saura er det inngått avtale mellom grunneierne og forvaltningsmyndighetene om rett til utleiejakt for inntil 4 jegere.”

I årene etter Skogvoll naturreservat ble opprettet ble det gitt flere dispensasjoner uten tidsbegrensning for jakt for grunneier og utleie av jaktmuligheter. Som nevnt tidligere er dette uoversiktlig for både forvaltning og oppsyn. Fylkesmannen vil anbefale for Direktoratet for naturforvaltning at bortleie av jaktrett tas med i forskriften. Bortleie av jaktrett er også underlagt bestemmelsene i § 28 i lov om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Skogvoll naturreservat ble etablert før det var en jaktbar bestand av elg på Andøya. Slik forskriften er utformet er det ikke åpnet for jakt på elg i reservatet. For verneformålet er det ikke problematisk at det jaktes elg på myrene om høsten og Fylkesmannen vil anbefale for Direktoratet for naturforvaltning at det åpnes i forskriften for elgjakt innenfor ordinær jaktperiode. Det vil også være nødvendig med tillatelse fra grunneiere for å kunne drive elgjakt.

Kapittel V åpner for fiske etter gjeldende lover og forskrifter, herunder bestemmelser om ferdsel i området. Når det gjelder dispensasjon for motorferdsel på Skogvollvatnet i forbindelse med blant annet fiske og elgjakt blir det tatt opp i kapittel 4.7 om motorferdsel.

4.5 Eggsanking og molteplukking

4.5.1 Status og mål

Skogvollmyrene har rike forekomster av molter og molteplukking har vært og er en inntektskilde for mange av grunneierne. Det er vanskelig å orientere seg mellom de ulike eiendomsgrensene på myrene. Den opprinnelige merkingen skjedde ved bruk av tuemerking, mens det i dag brukes ulike typer merker slik som impregnerte stolper og veistikker.

Tradisjonelt har eggsanking vært viktig for grunneierne på Skogvoll. Egg- og dunværet på Skogvoll ble fredlyst i 1920 og bestod av Skogvolløyan med Eskjeret, Reinskjer, Klonkholmen, Kvitholmen, Fugleskjæret, Tretteklakken og Lastrandholmen. Det ble sanket egg fra svartbak og gråmåse. I dag er egg- og dunværet opphevet. Grunneierne estimerer at det fortsatt plukkes ca 200 - 300 egg i året på Kvitholmen, Tretteklakken og Eskjæret.

Tuemerking på Skogvoll Foto: Mia Husdal

Forvaltningsmål:

- * Området skal kunne brukes til molteplukking i tråd med forskriften
- * Kartlegge omfang av eggsanking med hensyn på forstyrrelse av sårbare hekkefugler

4.5.2 Rammer og regelverk

I utgangspunktet er dyrelivet, herunder fuglenes reir og egg, fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Kapittel V i forskriften for Skogvoll naturreservat åpner for grunneiers adgang til sanking av egg fra gråmåke, fiskemåke og svartbak på egen grunn. I tillegg åpner kapittelet for grunneiers adgang til sanking av egg etter gjeldende lover og bestemmelser i eksisterende egg- og dunvær. Siden forskrift om egg- og dunvær er opphevet vil Fylkesmannen anbefale at dette punktet oppheves.

Kapittel V åpner også for sanking av bær og matsopp når dette kan skje i samsvar med ferdselsreglene i reservatet. Siden ferdselsforbudet i reservatet kun gjelder for øyene i den vestlige delen av reservatet er det ingen begrensinger for ferdselen på myrene i forbindelse med molteplukking. Når det gjelder dispensasjon for motorferdsel i forbindelse med blant annet molteplukking blir det tatt opp i kapittel 4.8 om motorferdsel.

I forbindelse med molteplukking har det vært satt opp egne, godt synlige merker langs eiendomsgrensene på myrene i Skogvoll. På 60-tallet ble det brukt tuemerker av jordskifte ved grensemerking av myrene (se bilde forrige side), mens det

i dag er ulike former for staur og stikker som er benyttet. Verneforskriften åpner ikke for slik merking, og det må søkes om dispensasjon for å sette opp merker.

4.5.3 Tiltak

Fylkesmannen skal i samråd med grunneierlag og grunneiere utforme en standard for grensemerker. Merkene skal ha en slik utforming at de ikke kan være til skade for plante- eller dyrelivet på myrene. Det er også viktig at merkene er godt synlige og vedlikeholdsfrie.

4.6 Undervisning og forskning

4.6.1 Status og mål

I dag foregår det i hovedsak forskning i de vestlige delene av reservatet. Havforskningsinstituttet overvåker steinkobbe innenfor reservatet og Norsk Institutt for naturforskning / Tromsø Museum / Norsk Polarinstitutt overvåker havsule og storskarv (SEAPOP⁶).

På bakgrunn av verneverdiene i området har Skogvoll et større potensial med hensyn på undervisning og forskning enn dagens aktivitet. Bruk av Skogvoll naturreservat i undervisnings og forskningsaktivitet (FOU) vil kunne gi økt kunnskap om verneverdiene i området. Fylkesmannen ønsker et tett samarbeid med FOU-institusjoner som ønsker å benytte naturreservatet.

Grunneierne i Skogvoll ønsker nærmere informasjon fra Havforskningsinstituttet angående forskningen på steinkobbe i

⁶ SEAPOP (seabird population) er langsiktig overvåknings- og kartleggingsprogram for norske sjøfugler

Skogvollbukta. Det er spesielt problematikken rundt steinkobbe og lakseførende vassdrag som er av interesse.

Forvaltningsmål:

Det skal legges til rette for undervisning og forskning innenfor verneområdet så fremt dette ikke går utover verneformålet.

Det skal etableres kontaktpunkt mellom forskning og grunneiere for utveksling av informasjon.

4.6.2 Rammer og regelverk

Plante- og dyrelivet er fredet innenfor naturreservatet. En del forskningsaktivitet vil kreve dispensasjon fra denne bestemmelsen. Slike dispensasjoner må gis etter § 48 i den nye naturmangfoldloven (se kapittel 6.2)

4.7 Bygninger og tekniske inngrep

4.7.1 Status og mål

Det ligger to hytter nordøst for Prestvatnet i reservatet. For å komme seg til hyttene benyttes sti som går fra Tuven, langs Sauravatnet og fram til hyttene.

Tidligere hadde forsvaret flere master stående i reservatet, men disse er nå fjernet. Jordkabel tilknyttet disse mastene ligger fortsatt nedgravd. I forbindelse med kabelaen står det merkepåler igjen på myrene.

Det finnes et gammelt gjerde på vestsiden av Løken. Gjerdet går fra Sauravatnet til

Prestvatnet og var etablert for å hindre dyr å ramle ned i elva.

Forvaltningsmål:

- * Hindre tekniske inngrep i reservatet
- * Få fjernet merkepålene fra forsvaret

4.7.2 Rammer og regelverk

Det er et generelt forbud mot tekniske inngrep i naturreservatet i verneforskriftens kapittel IV. Her er det listet opp ulike aktiviteter som ikke er tillatt. Opplistingen er ikke uttømmende noe som innebærer et forbud mot lignende inngrep. I henhold til kapittel VI kan det gis tillatelse til etablering av nye anlegg for Kystverkets virksomhet. Dette kan eksempelvis være oppføring av skilt eller merking av skipsleier.

Forskriften åpner ikke for nybygg eller utvidelse av eksisterende hytter. Vedlikehold av eksisterende hytter er ikke nevnt og det må søkes dispensasjon. Søknaden vil behandles etter den generelle unntaksparagrafen. Fylkesmannen vil anbefale for Direktoratet for naturforvaltning at vedlikehold av hytter tas inn i forskriften.

I skjønnsforutsetningene for erstatningsoppjøret skal eierne av gnr/bnr 28/11 og 28/48 kunne gjenoppbygge hyttene i samme størrelse i tilfelle brann eller annen ødeleggelse. Dette gjelder for de hyttene som er i reservatet og Fylkesmannen vil også anbefale at forskriften endres slik at skjønnsforutsetningene blir inkludert. I forhold til punktene om vedlikehold og motorferdsel opp mot forsvarets aktivitet anbefales disse fjernet fra forskriften.

4.8 Motorisert ferdsel

4.7.1 Status og mål

I dag foregår det lite motorisert ferdsel i reservatet. De som driver med næringsmessig utnyttelse av moltemyrene har dispensasjon for å kjøre motorbåt på Skogvollvatnet.

I 2008 og 2009 ble det arrangert turrenn fra Skarsteindalen til Åse på Andøya for første gang. Planen er at det skal bli et årlig arrangement. For å kunne gjennomføre rennet er det nødvendig å trække spor gjennom reservatet siden det ikke er mulig å krysse Prestelva med trakkemaskin. Motorferdselen foregår i den østlige delen av reservatet i mars måned og vil derfor ikke forstyrre overvintrende fugler i Skogvollbukta. Det er ønskelig å kunne gi flerårige dispensasjoner for denne aktiviteten og det anbefales å ta turrennet inn i verneforskriften.

Forvaltningsmål:

- * Minimalisere motorisert ferdsel i Skogvoll naturreservat og hindre forstyrrelse av dyrelivet i sårbare perioder.
- * Ikke forstyrre hekkende storlom / sangsvane ved Skogvollvatnet med motorbåt

4.7.2 Rammer og regelverk

I utgangspunktet er motorisert ferdsel til lands og i ferskvatn forbudt (kapittel IV i forskriften). Dette gjelder også modellbåter og modellfly, samt lavtflyging og landing med luftfartøy. Det er også forbud mot all ferdsel i en sone på 100 m rundt Skarvklakken.

Motorferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannverns-, og oppsynsoppgaver, samt gjennomføring av skjøtsel og forvaltningsoppgaver som er bestemt av Fylkesmannen er direkte unntatt fra forbudet mot motorferdsel. Bestemmelsen innebærer ikke unntak for øvingskjøring.

Storlom
Foto: Gunnar Rofstad

I forbindelse med skjøtselstiltak igangsatt av forvaltningsmyndigheten, står det i DNS håndbok nr. 17:

For å gjennomføre skjøtselstiltak vil det gjerne være behov for motorisert transport av folk og utstyr. Forvaltningsmyndighetens rett til å utøve skjøtsel dekker også nødvendig motorferdsel i verneområdet i den forbindelse. Det er derfor ikke nødvendig med tillatelse fra grunneier.

I skjønnsforutsetningene fra erstatningsoppgjøret har eierne av gnr/bnr 28/11 og 28/48 rett til motorisert ferdsel til hytte i reservatet på frosset og snødekt mark for nødvendig transport. Fylkesmannen vil anbefale at forskriften tilpasses disse skjønnsforutsetningene. Det kan gis tillatelse til inntil 6 turer pr år. Når det gis dispensasjon skal det fylles ut kjørebok før og etter hver tur.

Skogvollvatnet er av en slik størrelse at bruk av motorbåt ikke er begrenset av i lov om motorferdsel i utmark. I årene etter Skogvoll naturreservat ble opprettet ble det gitt flere dispensasjoner uten tidsbegrensing for bruk av motorbåt for frakt av molter over Skogvollvatnet. Dispensasjonene gjaldt kun for moltesanking av næringsmessig karakter. Det er ikke ønskelig å ha dispensasjoner uten tidsbegrensing og disse vil oppheves ved egne vedtak når forvaltningsplanen trer i kraft. Fra vedtak om oppheving vil det derfor være nødvendig å søke på nytt for de grunneierne som driver næringsaktivitet tilknyttet moltemyrene. Fylkesmannen vil anbefale for direktoratet at forskriften tilpasses slik at det kan gi flerårige dispensasjoner for slik aktivitet.

Det vil i 2011 være behov for å finne reirlokaltet for storlom og sangsvane ved Skogvollvatnet for å avklare eventuelle begrensinger i ferdsel med motorbåt. Dette vil gjelde spesielt tidlig i hekkesesongen.

I forbindelse med storviltjakt vil det være behov for å frakte felte dyr ut. I nyere verneforskrifter åpnes det for bruk av lett terrengkjørende beltekjøretøy som har lavt marktrykk og ikke setter varige spor i terrenget. Slik motorisert ferdsel vil ikke være i konflikt med verneformålet og det anbefales tatt inn i forskriften som søknadspliktig. Hvis det gis dispensasjon vil det være for bruk av elgtrekk eller ATV med belter. Det vil og stilles vilkår om å unngå sårbare områder, lav hastighet og bruk av etablerte veier og stier. Slike dispensasjoner gis kun for ett år om gangen for å kunne sjekke eventuelle kjørespør i etterkant.

I forvaltningsplanprosessen har det kommet innspill på behov for motorferdsel på Skogvollvatnet i forbindelse med fiske. Slike dispensasjoner kan eventuelt gis etter den generelle dispensasjonsparagrafen (§48) i naturmangfoldloven (se kapittel 6.2). Her vil også motorferdsel vurderes opp mot forstyrrelse av fuglelivet.

Motorferdsel i utmark innenfor verneområdet må i tillegg til verneforskriften også behandles etter motorferdselsloven med tilhørende forskrifter. Motorisert ferdsel med andre formål enn de overnevnte må det søkes dispensasjon for etter den generelle dispensasjonsparagrafen (§48) i naturmangfoldloven (se kapittel 6.2).

5 Forvaltningsoppgaver og tiltak

5.1 Oppsyn

5.1.1 Status og mål

Med vernevedtak oppstår det behov for å føre kontroll med at verneforskrift og eventuelle vilkår i dispensasjonsvedtak overholdes. Et effektivt og faglig dyktig naturoppsyn er viktig for å kunne følge med i utviklingen i verneområdene, både når det gjelder naturtilstanden og bruken av området.

Statens Naturoppsyn (SNO) ble opprettet med hjemmel i Lov om naturoppsyn av 21.06.1996. De skal ivareta nasjonale miljøvernoppgaver, forebygge miljøkriminalitet og har ansvar for oppsyn i verneområdene i Norge. Lov om statlig naturoppsyn hjemler naturoppsyn innenfor følgende særlover; naturmangfoldloven, friluftsløven, motorferdselloven, kulturminneløven, viltloven, lakse- og innlandsfiskeløven og deler av forurensingsloven.

Statens Naturoppsyn sine viktigste oppgaver er:

- å ivareta nasjonale miljømål
- kontroll opp mot lover, forskrifter og andre regelverk
- å forebygge miljøkriminalitet
- veiledning og informasjon
- praktiske skjøtseloppgaver av ulik art
- registrering og dokumentasjon

Statens naturoppsyn sjekker verneskiltene jevnlig
Foto: Mia Husdal

Det er ei SNO-stilling tilknyttet Lofoten, Vesterålen, kysten av Nord-Helgeland og Salten. For Skogvoll naturreservat kjøper SNO i tillegg tjenester lokalt til å gjennomføre deler av oppsynet.

Statens Naturoppsyn har mange arbeidsoppgaver, store områder og begrenset med ressurser. Det er per i dag ikke nok kapasitet til å gjennomføre oppgavene nevnt over på en tilstrekkelig måte og det er behov for å styrke Statens Naturoppsyn i Lofoten og Vesterålen med minimum en stilling.

Forvaltningsmål:

- * Oppsynet skal påse at bestemmelsene i verneforskriften overholdes
- * Oppsynet skal følge opp overvåkningsplan for oppnåelse av bevaringsmål for reservatet, både for fugl og vegetasjon (overvåkningsplan utarbeides i løpet av 2011)
- * Oppsynet skal drive informasjonsarbeid

5.1.2 Retningslinjer

Følgende retningslinjer skal legges til grunn for oppsynet i Skogvoll naturreservat:

- Det gjennomføres oppsyn etter gjeldende lovverk
- Statens Naturoppsyn skal samarbeide med andre etater, herunder grunneier, brukere, forvaltningsmyndighet og politi. Oppsynsvirksomheten skal utformes i samråd med forvaltningsmyndigheten
- Den etablerte rutinen for bestillingsdialog mellom Fylkesmannen og Statens Naturoppsyn videreføres, slik at en i felleskap kan prioritere aktuelle oppgaver for oppsynet.

5.1.3 Tiltak

Styrking av oppsynet

Ansvarlig: Statens Naturoppsyn, Direktoratet for naturforvaltning

Gjennomføres: 2011

Prioritet: 1 - Høy

5.2 Skjøtsel

5.2.1 Status og mål

I store deler av Skogvoll naturreservat vil det ikke være behov for skjøtselstiltak, men strandengene mot Nordmela er til dels preget av gjengroing (se kapittel 3). Et forsiktig husdyrbeite vil være en fordel, da det er økende forekomst av busker og kratt i indre deler. Høyt feltsjikt på myr, hei og engvegetasjon ovenfor de nedre saltengene

vil være negativt for de fleste våtmarksfugl.

Det er ingen på Nordmela eller Skogvoll som har dyr på beite lengre. Det er kun på Stave det fortsatt drives med dyr og disse beiter blant annet på Stavaøyen. For å få til et forsiktig beite på strandenga på Nordmela vil det være nødvendig å få til en avtale med grunneiere (Skogvoll Utmarksfellesskap). Det vil være Fylkesmannen i samarbeid med kommunen som har ansvaret for å få til en slik avtale. Forvaltningsmyndigheten vil kunne gå inn med midler til gjerding ved behov.

På grunn av bestandene av mink og rev på Andøya er det nødvendig å gjøre skjøtselstiltak for å sikre overlevelse hos hekkende fugler. Ingen av disse artene er naturlige i økosystemene på Andøya og begge er introdusert ved menneskelige aktiviteter. Både uttak av eksisterende bestander og forhindring av reintroduksjon er svært ressurskrevende. For å få til dette vil det være nødvendig med et samarbeid mellom Fylkesmannen, fylkeskommunen, kommunen og lokale lag og foreninger. Fylkesmannen skal ta kontakt med fylkeskommunen som har forvaltningsmyndighet for rev for å se på mulige løsninger. Det må holdes et felles møte på Andøya.

Strendene i vest ligger åpent og utsatt til mot Nordishavet. Dette fører til periodevis mye forsøpling fra havet, noe som er negativt for både strandvegetasjon og flere fugler og pattedyr. Grunneierne ønskes å kontaktes i forbindelse med rydding av søppel, og det kan være av interesse for lokale lag og foreninger å få midler til å gjennomføre arbeidet.

Naturmangfoldlovens § 47:

(skjøtsel av verneområder)

I verneområder etter dette kapitlet kan forvaltningsmyndigheten foreta skjøtsel og grensemerking av verneområdet. Forvaltningsmyndigheten skal, hvis mulig, inngå avtale med grunneieren om at denne utfører nærmere bestemte skjøtselstiltak. Forvaltningsmyndigheten kan også inngå avtale med interesserte organisasjoner eller andre om at disse utfører slike skjøtselstiltak.

Som skjøtsel kan foretas tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep. Skjøtselstiltak som innebærer høsting av naturlige ressurser eller en vesentlig endring i naturtilstanden slik den var da vernearbeidet tok til, jf. § 42 eller § 45 første ledd, kan ikke skje etter denne paragraf.

Berører skjøtselstiltak privat eiendom eller rettigheter i verneområdet, skal eieren eller rettighetshaveren så vidt mulig varsles på forhånd.

Økonomiske fordeler ved gjennomføring av skjøtselstiltak tilfaller grunneieren eller rettighetshaveren.

(...)

Over tid blåser søppel fra Skogvollbukta over på myrene, og det vil være behov for å rydde myrene med jevne mellomrom.

Svanefjær ved kraftlinje langs Skogvollvatnet

Foto: Mia M. Husdal

Kraftlinjene som går langs veien gjennom Skogvoll tar årlig livet av mange fugler, spesielt sangsvane. Dette truer bevaringsmålet for arten og det er behov for å få et samarbeid med kommune og Andøy Energi for å finne gode løsninger på problemet.

Forvaltningsmål:

- * Økt beite slik at områdets naturkvaliteter opprettholdes
- * Etter en periode med beite må behovet for manuell fjerning av busker og kratt vurderes
- * Holde reservatet fritt for introduserte arter som mink og rev
- * Holde strendene og resten av reservatet fritt for søppel
- * Hinde dødelighet som følge av kollisjon med kraftlinjer
- * Kartlegge hekkelokalitet for storlom / sangsvane ved Skogvollvatnet for å hindre forstyrrelse fra motorbåt

5.2.2 Retningslinjer og lovverk

I naturmangfoldloven som trådte i kraft 1.7.2009 og erstattet den tidligere naturvernloven, går det fram at forvaltningsmyndigheten har hjemmel til å utføre skjøtselstiltakene som er foreslått for Skogvoll naturreservat (se egen boks med hele naturmangfoldlovens § 47). Det står videre at grunneier/rettighetshaver skal varsles om tiltak og få tilbud om å utføre tiltak på egen eiendom.

Gjerding i forbindelse med beite på Nordmela vil være en tilrettelegging for skjøtsel og ikke et skjøtselstiltak i seg selv. Dispensasjon for å sette opp gjerder i reservatet må derfor behandles etter naturmangfoldlovens § 48 (se kapittel 6).

Hvis for eksempel motorferdsel i forbindelse med søppelrydding skjer i regi av andre enn Fylkesmannen må de ha dispensasjon fra verneforskriften.

Følgende retningslinjer skal følges ved skjøtsel i reservatet:

- Alle skjøtselstiltak skal skje i samarbeid med Fylkesmannen og Statens naturoppsyn på bakgrunn av forvaltningsplanen
- Gjennomføring av tiltak som medfører menneskelig aktivitet, som gjerding eller søppelrydding skal gjøres i perioden 31.juli-15.april for å unngå forstyrrelse i den sårbare hekkeperioden
- Skjøtselstiltak skal ikke være til hinder for ferdsel i området
- Det er viktig å ha kontroll med beitetrykket for å unngå for intensivt beite

Smålom
Foto: GunnarRofstad

5.2.3 Tiltak

Økt beite på strandeng på Nordmela

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland
Gjennomføres:	2012
Kostnad:	Oversikt skaffes
Prioritet:	1 – Høy

Kartlegging av døde sangsvaner under kraftlinje langs Skogvollvatnet

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland
Gjennomføres:	2011
Kostnad:	50 000,-
Prioritet:	1 – Høy

Tiltak på kraftlinje langs Skogvollvatnet

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland
Gjennomføres:	2012
Kostnad:	Oversikt skaffes
Prioritet:	1 – Høy

Rydding av søppel i Skogvollbukta

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland og Statens naturoppsyn
Gjennomføres:	Årlig
Kostnad:	15 000,-
Prioritet:	1 - høy

Rydding av søppel på myrene

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland og Statens naturoppsyn
Gjennomføres:	Hvert 5. år
Kostnad:	20 000,-
Prioritet:	1 - høy

5.3 Overvåkning

5.3.1 Status og mål

En god forvaltning krever kunnskap om naturkvalitetene innenfor verneområdet og tilstanden på disse. En jevnlig overvåkning av naturkvalitetene er nødvendig for å vurdere tilstand og eventuelt behov for tiltak. I dag er tilstanden til de fleste naturkvalitetene innenfor reservatet god.

I kapittel 3 er det definert bevaringsmål for mange av naturkvalitetene. Oppfølging av disse vil være sentralt i overvåking av reservatet. Det er derfor viktig å tidlig utarbeide et overvåkingsprogram for reservatet med kostnadsberegninger.

Det er en stor utfordring å definere bevaringsmål som skal gjenspeile tilstanden til alle naturkvalitetene innenfor reservatet. Bevaringsmålene som presenteres for Skogvoll naturreservat kan bli endret ved revidering av planen som en følge av mer kunnskap, og erfaring med den praktiske bruken.

Spesielt for området på Nordmela hvor det planlegges skjøtselstiltak er det viktig med overvåking for å se effekten på de utvalgte artene på strandenga (marinøkkel og hane-kam)

Forvaltningsmål:

- * Økt kunnskap om naturkvalitetene og eventuelle endringer
- * Økt kunnskap om hvordan skjøtelsen påvirker naturkvalitetene

Skogvollmyra
Foto: Bjørn Harald Larsen

5.3.2 Retningslinjer

- Fylkesmannen har hovedansvar for overvåking av naturkvalitetene i reservatet. Statens Naturoppsyn vil i de fleste tilfellene stå for den praktiske gjennomføringen. Dette avklares årlig gjennom bestillingsdialogen.
- Statens Naturoppsyn rapporterer til Fylkesmannen ved behov og minst en gang per år.
- Utvikling og tilstand til bevaringsmålene skal evalueres av Fylkesmannen og tiltak skal settes inn om nødvendig.

5.3.3 Tiltak

Utarbeide overvåkningsprogram

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland og Statens Naturoppsyn
Gjennomføres:	2011
Kostnad:	40 000.-
Prioritet:	1 - Høy

5.4 Informasjon og tilrettelegging

5.4.1 Status og mål

I 2009 ble det utarbeidet en ny informasjonsplakat med tekst på engelsk og tysk (se vedlegg 4). Det er til nå satt opp fem tavler med plakater for reservatet; en står ved starten av stien til Prestvatnet (på veien fra Saura), to står i tilknytning til Dverberg prestegård, en står ved starten av veien fra Nordmela til Dverberg og en står på Stave.

Naturreservatet er merket med grensemerker og verneskilt. Informasjon om naturreservatet med kart og plakat er tilgjengelig på www.miljostatus.no.

Forvaltningsmål

- * Informasjonsarbeidet i og utenfor Skogvoll naturreservat skal bidra til at grunneierne og alle besøkende får informasjon om naturkvalitetene i området og bestemmelsene i verneforskriften
- * Informasjonsarbeidet skal bidra til at naturkvalitetene ivaretas
- * Tilrettelegging for ferdsel skal sikre naturkvalitetene i reservatet

Informasjonstavle
Foto: Geir Håkon Olsen

Det er viktig med god informasjon om naturkvalitetene i området for å blant annet unngå forstyrrelse av fugl. Hvis grunneierne har slik kunnskap vil de kunne unngå sårbare områder selv og veilede andre brukere. Både brosjyre og kart vil sammen med forvaltningsplanen kunne gi nødvendig informasjon over området.

Fra grunneierlagene i området er det meldt inn ønske om årlige møter for å opprettholde en god dialog og kunnskapsutveksling. Årlige møter vil også være en arena for å få informasjon fra de ulike forskningsinstituttene som har aktivitet innenfor reservatet.

Ved økt ferdsel kan det bli behov for å kanalisere ferdselen. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom informasjonstiltak og merking av stier utenom de mest sårbare områdene. Ved tråkkskader på eksisterende stier kan det bli behov for klopplegging av utsatte partier.

5.4.2 Retningslinjer

Alt informasjonsmateriell skal utarbeides av eller i samarbeid med Fylkesmannen.

5.4.3 Tiltak

Utarbeide brosjyre med informasjon om naturvernområder i Andøy kommune

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland
Gjennomføres:	2012
Kostnad:	25 000.-
Prioritet:	2 - Middels

Oppdatere informasjon på "Miljøstatus i Nordland"

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland
Gjennomføres:	Årlig
Kostnad:	0.-
Prioritet:	1 – Høy

Årlige møter med berørte grunneiere

Ansvarlig:	Fylkesmannen i Nordland
Gjennomføres:	Årlig
Kostnad:	5000.-
Prioritet:	1 – Høy

6 Saksbehandling

6.1 Forvaltningsmyndigheter

Ansvar for forvaltningen av Skogvoll naturreservat involverer følgende myndigheter:

Miljøverndepartementet (MD) er øverste myndighet for miljøforvaltningen i Norge. Departementet har ansvaret for at den miljøpolitikken Stortinget har vedtatt blir gjennomført. MD er overordnet myndighet for forvaltningen av områder vernet etter naturvernloven og viltloven.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er øverste fagmyndighet for naturvernområder i Norge og har hovedansvar for forvaltning av områder vernet etter naturmangfoldloven. DN avgjør hvem som skal være forvaltningsmyndighet for det enkelte verneområde. DN er klageinstans for vedtak som forvaltningsmyndigheten i det enkelte verneområdet har gjort. DN skal også veilede forvaltningsmyndigheten i praktiseringen av verneforskriftene.

Fylkesmannen i Nordland (FM) er forvaltningsmyndighet for Skogvoll naturreservat.

Andøy kommune er myndighet på flere av de øvrige lovverkene som kan få betydning innen Skogvoll naturreservatet, eksempelvis plan- og bygningsloven og motorferdselsloven.

6.2 Lovverk, føringer og forvaltning

6.2.1 Verneforskriften, naturvernloven og naturmangfoldloven

Vedtak om vern av Skogvoll naturreservat ble hjemlet i naturvernloven. Den 1. juli 2009 trådte naturmangfoldloven i kraft og naturvernloven ble opphevet. Selv om naturvernloven er opphevet, gjelder verneforskrifter vedtatt i medhold av den inntil Kongen bestemmer noe annet (naturmangfoldlovens § 77, første punktum).

Kapittel II i naturmangfoldloven inneholder alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk. Dette inkluderer også forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter som og gjelder innenfor naturreservat. I tillegg skal fem prinsipper (§§ 8 – 12) legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det stilles krav til hvordan prinsippene er vurdert ved beslutningen. Det vil for eksempel si ved behandling av dispensasjonssøknader.

De fem prinsippene er:

- § 8 - Offentlige beslutninger skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelige kunnskap om arter, naturtyper og effekten av påvirkning
- § 9 – Ved tvil om effekten av påvirkning skal føre – var – prinsippet benyttes
- § 10 – Samlet belastning på et økosystem skal vurdere
- § 11 – Den som gjør skade på miljøet skal bære kostandene (rimelighetsvurdering)
- § 12 - Det skal velges driftsmetoder, teknikk og lokalisering som i størst mulig grad begrenser skade på naturen.

I de tilfelle det søkes om dispensasjon etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriftens kapittel IX, skal disse vurderes etter naturmangfoldlovens dispensasjonsbestemmelse (se egen boks med naturmangfoldslovens § 48).

Naturmangfoldlovens § 48:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse er satt ut av kraft (se kapittel 6.2.3).

Verneforskriften for Skogvoll naturreservat finnes som vedlegg 1.

6.2.2 Forholdet til andre lovverk

Forskrifter gitt med hjemmel i naturmangfoldloven går foran andre lover eller forskrifter dersom det er ulikheter mellom bestemmelsene. Det øvrige regelverk gjelder i tillegg til verneforskriftene i områder vernet etter naturmangfoldloven. Ved søknader om tillatelse til motorisert ferdsel vil det i de fleste tilfeller være nødvendig med både dispensasjon fra motorferdselloven og fra verneforskriften. Med få unntak vil verneforskriften ha strengere bestemmelser vedrørende bruk og tiltak enn annet lovverk. Det er derfor naturlig at en søknad om dispensasjon først blir behandlet av Fylkesmannen. Forskrifter gitt med hjemmel i naturmangfoldloven begrenser ikke rådighetsutøvelsen utenfor verneområdet.

6.2.3 Forvaltning av verneforskriften

Verneforskriften har som formål å opprettholde den tilstanden som området var i ved fredningstidspunktet, samt å fremme verneformålet. Forvaltningsansvaret for Skogvoll naturreservat ligger hos Fylkesmannen i Nordland som derfor har ansvar for at verneforskriften blir forvaltet opp mot verneformålet. Hvis verneverdiene forringes må nødvendige tiltak bli igangsatt. Videre skal Fylkesmannen behandle og avgjøre alle søknader. Klage

på vedtak skal gå via Fylkesmannen og sluttbehandles av Direktoratet for naturforvaltning.

Forvaltningen av verneområdet skal skje med et langsiktig perspektiv. Dette stiller krav til langsiktig tenkning hos både de daglige brukerne og Fylkesmannen. Forvaltningsplanen for Skogvoll naturreservat er planlagt å rulleres hvert 10. år, men første rullering må skje etter 5. år for å fange opp eventuelle forskriftsendringer.

Naturmangfoldlovens § 48 inneholder den generelle unntaksparagrafen (se kapittel 6.2.1). Det kan gis dispensasjon fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. I ordet «nevneverdig» ligger en ganske snever adgang til dispensasjon bare i de tilfeller tiltaket vil ha begrenset virkning for verneverdiene. Presiseringen er for å sikre at vernevedtaket ikke uthules gjennom omfattende dispensasjoner.

Det er viktig å være oppmerksom på at dersom det gis dispensasjon etter denne paragrafen skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Uavhengig av det som følger av avsnittet ovenfor kan det gis dispensasjon dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

6.2.4 Randsoner til verneområder

Forskrifter gitt med hjemmel i naturvernloven og naturmangfoldloven

gjelder ikke for virksomhet utenfor vernegrensene. Det er derfor viktig at grunneiere, kommuner og andre offentlige og private instanser forvalter tilgrensende området på en slik måte at ikke verneverdiene innefor et verneområde blir forringet.

Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov enn naturmangfoldloven innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal kommuner og sektormyndigheter tillegge hensynet til disse verneverdiene vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis og ved fastsetting av eventuelle vilkår. (naturmangfoldlovens § 49). Bestemmelsen gjelder kun for tiltak som skjer utenfor verneområdet, men som kan ha negativ effekt på verneverdiene innenfor området, f.eks. gjennom forurensing, endring i vannstand, drenering eller ved retningsendring av vassdrag.

For virksomhet utenfor verneområdene som ikke krever tillatelse, vil det være en aktsomhetsplikt for den enkelte, jf. naturmangfoldloven § 6. Den innebærer at enhver plikter å opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturen.

6.2.5 Generelle retningslinjer for saksbehandling

Retningslinjer for behandling av saker som angår de ulike brukerinteressene er presentert i kapittel 4. Punktene under viser de generelle retningslinjene for all saksbehandling som omhandler Skogvoll naturreservat.

1. Alle søknader om tiltak som krever tillatelse/dispensasjon etter verneforskriften sendes Fylkesmannen i Nordland.

2. Normalt vil verneforskriften ha strengere bestemmelser enn det som gjelder etter annet lovverk. Søknader vurderes derfor først etter verneforskriften før de eventuelt vurderes etter annet lovverk. Avslag etter verneforskriften kan ikke overstyres av annet lovverk.
3. Nærmere retningslinjer for saksbehandling er gitt under de enkelte brukerinteresser. Det er viktig at det i all saksbehandling blir gjort en samlet vurdering av tiltakets virkning på verneverdiene og forholdet til øvrige brukerinteresser.
4. Ved brudd på vilkår i en tillatelse skal Fylkesmannen vurdere om saken skal behandles på nytt med tanke på om vedtaket skal omgjøres. Ved grovere brudd bør tiltaket gjøres om slik at tillatelsen inndras. Brudd på vilkår kan tillegges vekt ved behandling av nye søknader.
5. Statens Naturoppsynet er ansvarlig for vurdering og anmeldelse ved brudd på vilkår og verneforskrift.
6. Disse instansene skal ha kopi av alle vedtak: Andøy kommune, Statens Naturoppsyn, Direktoratet for naturforvaltning, Naturvernforbundet i Nordland og grunneiere dersom de

berøres. Naturvernforbundet har rettslig klageinteresse og har klageadgang.

7. Direktoratet for naturforvaltning er klageinstans for alle saker etter verneforskriften. Klage på vedtak sendes Direktoratet for naturforvaltning via Fylkesmannen i Nordland som vurderer om det framkommer nye saksopplysninger som tilsier at vedtaket kan omgjøres. Dersom vedtaket opprettholdes skal klagen oversendes Direktoratet for naturforvaltning for endelig behandling og vedtak.

7. Forvaltningsplanens varighet

Forvaltningsplanen for Skogvoll naturreservat gjelder for tidsperioden **2011-2016**. Fylkesmannen er ansvarlig for revidering av forvaltningsplanen og arbeidet med det skal starte senest i **2015**. Forvaltningsplanen må revideres så tidlig for å ta inn eventuelle endringer av verneforskriften. I etterkant av forskriftsendring vil det ikke være behov for revidering før etter 10 år.

8. Litteratur

Andøy historielag 2009. www.andoy.historielag.org

Artsdatabanken 2008. www.artsdatabanken.no

Bjerke, J.W. 2005: *Høymyrer i Andøy kommune*. Kartlegging av forekomster primært på grunnlag av flybildeserier. NINA Rapport 82. 22s

Direktoratet for naturforvaltning. 2008. *Områdevern og forvaltning*. DN-håndbok nr 17 (2001) Revidert 2008.

Elven, R., Alm, T., Edvardsen, H., Fjelland, M., Fredriksen, K. E. & Johansen, V. 1988. *Botaniske verdier på havstrender i Nordland. C Beskrivelser for regionene Ofoten og Lofoten/Vesterålen*. Økoforsk rapport 1988: 2C. 386 s.

Hardeng, G. 1976. *Arbeidsrapport: Naturverninventeringer på Andøya, Nordland i tidsrommet 20/6 - 4/7 1975*. Zool. Mus. Oslo. Upubl. rapport. 91 s. + vedlegg (takseringsskjemaer)

Kålås, J A., Viken, Å. Henriksen, S & Skjelseth, S. (red.) 2010. Norsk Rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.

Larsen, B.H., Alvereng, P., Gaarder, G. & Wergeland Krog, O. M. 2009. *Skogvoll naturreservat i Andøy kommune. Naturtyper, fugl og sjøpattedyr*. Miljøfaglig Utredning Rapport 2009:41: 1-64.

Lid, J. & Lid, D. T. 2005. *Norsk flora*. Sjuende utgave. Det Norske Samlaget.

Misund, Ingrid Falkflaug 1986. *Egg og dunvær i Nordland fylke*. Hovedoppgave ved Telemark distrikshøgskule.

Moen, A. 1998. *Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon*. Statens kartverk, Hønefoss.

Nilssen, K. T., Skavberg, N. E., Poltermann, M., Haug, T., Härkönen, T. and Henriksen, G. Status of harbour seals (*Phoca vitulina*) in mainland Norway. In Bjørge A., Desportes, G., Rosing-Asvid, A. and Waring, G. (Eds) *Harbour Seals in the North Atlantic and the Baltic*. NAMMCO Scientific Publications, Tromsø. *In press*.

Røsshag, B. H. 2004. *Skogvoll naturreservat i Andøy kommune. En sammenstilling av biologiske data*. Upubl. rapp. 24 s.

Vorren, K.-D. 1979. *Myrinventeringer i Nordland, Troms og Finnmark, i forbindelse med den norske myrreservatplanen*. Univ. i Tromsø, Institutt for biologi og geologi. Rapport, 120 s.

9. Vedlegg

1. Verneforskrift
2. Vernekart
3. Liste over kartlagte fugl i Skogvoll
4. Ny informasjonsplakat med tekst på engelsk og tysk
5. Bevaringsmål for Skogvoll naturreservat (egen del)

Forskrift om fredning for Skogvoll naturreservat, Andøy kommune, Nordland.

Fastsatt ved kgl.res. av 16. desember 1983. Fremmet av Miljøverndepartementet.

I.

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63, § 8, jfr. § 10 og §§ 21, 22 og 23, er myrer, øyer og gruntvannsområder ved Skogvoll i Andøy kommune, Nordland fylke, fredet som naturreservat ved kgl.res. av 16. desember 1983 under betegnelsen « Skogvoll naturreservat ».

II.

Det fredete området berører følgende gnr/bnr:

Myre: 26/1, 26/2, 26/5, 26/6, 26/9, 26/10, 26/11, 26/12, 26/14, 26/18, 16/21, 26/22, 26/23, 26/25, 26/32, 26/33, 26/34, 26/51, 26/52, 26/55, 26/67, 26/75, 26/80

Dvergberg Prestegård: 27/1

Søndre Saura: 28/2, 28/3, 28/4, 28/6, 28/7, 28/8, 28/11, 28/12, 28/13, 28/17, 28/23, 28/24, 28/26, 28/27, 28/29, 28/40, 28/41, 28/43, 28/45, 28/46, 28/48, 28/51, 28/52, 28/54, 28/55, 28/60, 28/61

Mjele Nordre felleseie: 34/

Skogvoll: 35/1, 35/2, 35/3, 35/4, 35/5, 35/6, 35/7, 35/8, 35/9, 35/10, 35/11, 35/12, 35/13, 35/14, 35/15, 35/16, 35/17, 35/18, 35/19, 35/20, 35/22, 35/25, 35/36

Stave: 36/1, 36/2, 36/4, 36/5, 36/9, 36/10, 36/13

Stave felleseie: 36/

Reservatet dekker et areal på ca. 55.000 dekar, herav ca. 30.000 dekar vannareal med småøyer, holmer etc.

Grensene for naturreservatet går frem av kart i målestokk 1:50.000 (reservatets vestre del) og flyfoto i målestokk ca. 1:15.000 (reservatets østre del), begge datert Miljøverndepartementet oktober 1983. Kartet og fredningsbestemmelsene oppbevares i Andøy kommune, hos fylkesmannen i Nordland og i Miljøverndepartementet.

De nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkes i marka etter nærmere anvisning av forvaltningsmyndigheten. Knekkpunktene bør koordinatfestes.

III.

Formålet med fredningen er å bevare et stort og viktig våtmarksområde med tilhørende planteliv og dyreliv, spesielt av hensyn til de særlige verneverdige myrområdene og det meget rike og interessante fuglelivet.

IV.

For reservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art unntatt det som følger av tillatt ferdsel eller tiltak i medhold av punktene V-VIII.

Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet.

Nye plantearter må ikke innføres.

2. Dyrelivet, herunder fuglenes reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser. Jakt, fangst og enhver bruk av skytevåpen er forbudt.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, herunder oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, opplag av båt, fremføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Oppregningen er ikke uttømmende.
4. Motorisert ferdsel til lands og i ferskvann (herunder også bruk av modellbåter og modellfly) er forbudt. Forbudet gjelder også lavtflyging og landing med luftfartøy.
5. Av hensyn til fuglelivet er all ferdsel på øyene i reservatets østre del og i et belte på 100 m rundt øya Skavklakken forbudt i perioden 1. mai - 31. august.

V.

Bestemmelsene i punkt IV er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed.
2. Beiting og sankning av bær og matsopp når dette kan skje i samsvar med ferdselsreglene for området.
3. Motorisert ferdsel på frossen snødekket mark i forbindelse med oppsyn av radiomaster i området.
4. Fiske etter gjeldende lover og forskrifter, herunder bestemmelser om ferdsel i området.
5. Fellesfangst av mink og rødrev i overensstemmelse med viltlovens bestemmelser og forskrifter gitt i medhold av denne.
6. Grunneiers adgang til sankning av egg fra gråmåke, fiskemåke og svartbak på egen grunn.
7. Grunneiers adgang til sankning av egg etter gjeldende lover og bestemmelser i eksisterende egg- og dunvær.

VI.

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan gi tillatelse til:

1. Oppføring av gjerder i et område omkring Prestevatnet dersom gjerdene er nødvendig av hensyn til beiting i området.
2. Tiltak som er påkrevet i forbindelse med nødvendig vedlikeholdsarbeid av eksisterende

radiomaster i området og som ikke faller inn under pkt. V 3.

3. At grunneier jakter:

- a) på rype, hare, rødrev, mink, kråke, gråmåke og svartbak innenfor perioden f.o.m. 15. september til 1. mars.
- b) grågås innenfor perioden 1. september - 23. desember.
- c) sel innenfor perioden f.o.m. slik tid som fastsatt i selfangstlovgivningen og t.o.m. 31. mars. Selfangst er for øvrig undergitt slike reguleringer som følger av selfangstloven og senere forskrifter gitt i medhold av denne.

All jakt forutsettes også å foregå innenfor viltlovens bestemmelser og forskrifter gitt i medhold av denne.

VII.

Forvaltningsmyndigheten kan, om nødvendig, gi nærmere regler for ferdsel, bruk av telt og oppsetting av kamouflasjeinnretninger for fotografering etc. innen reservatet.

VIII.

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre skjøtselstiltak for å fremme fredningsformålet. Det kan utarbeides skjøtelsplan, som skal inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføringen av skjøtselstiltakene.

IX.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i spesielle tilfelle, dersom det ikke strir mot formålet med fredningen.

X.

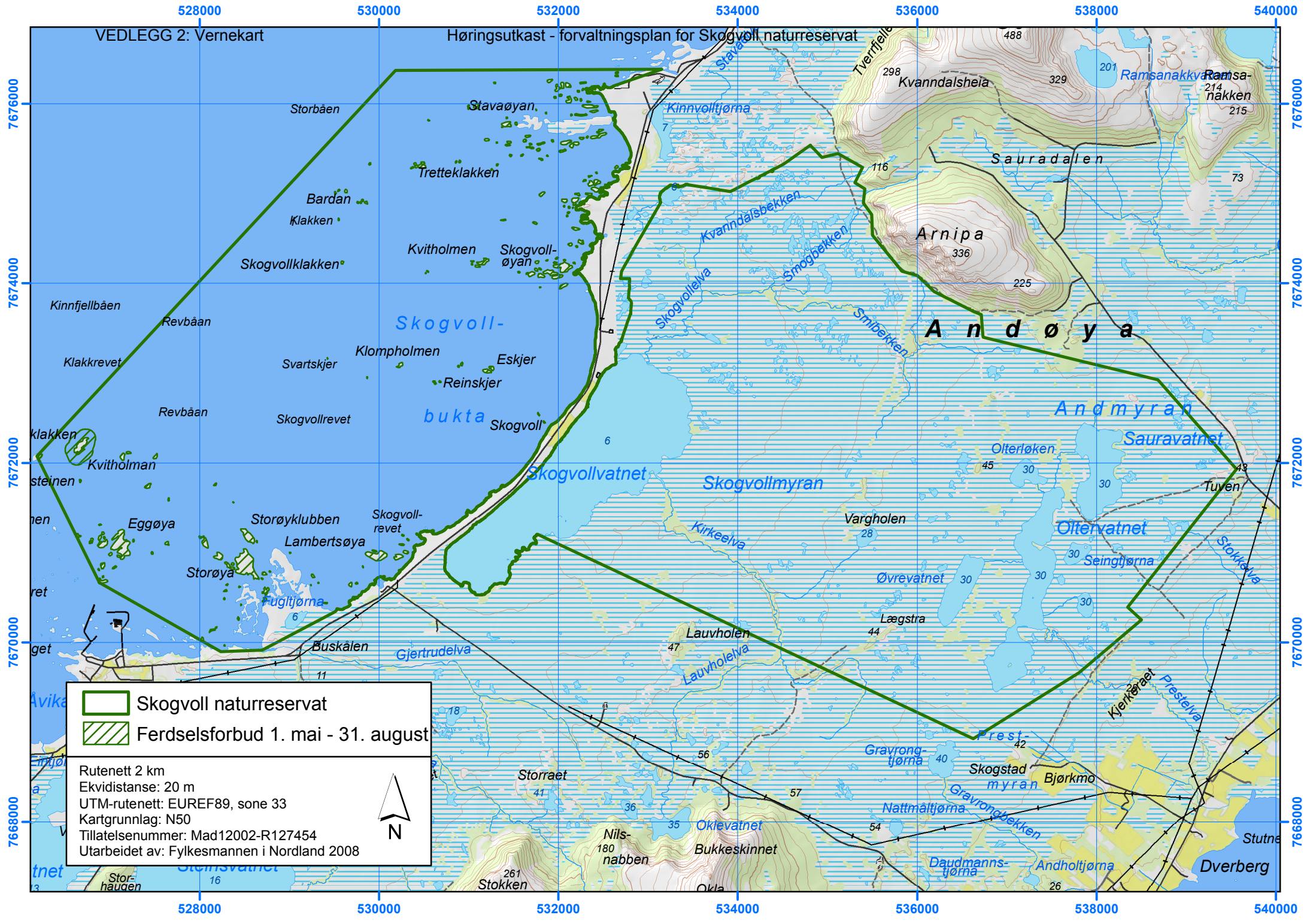
Forvaltningen av fredningsbestemmelsene tillegges fylkesmannen i Nordland.

XI.

Den myndighet Kongen har etter samme lovs § 10 om skjøtsel, etter § 21 til merking av fredninger m.v., etter § 22 om regulering av ferdsel og etter § 23 til å gjøre unntak fra bestemmelsene, overføres for disse områdene til Miljøverndepartementet.

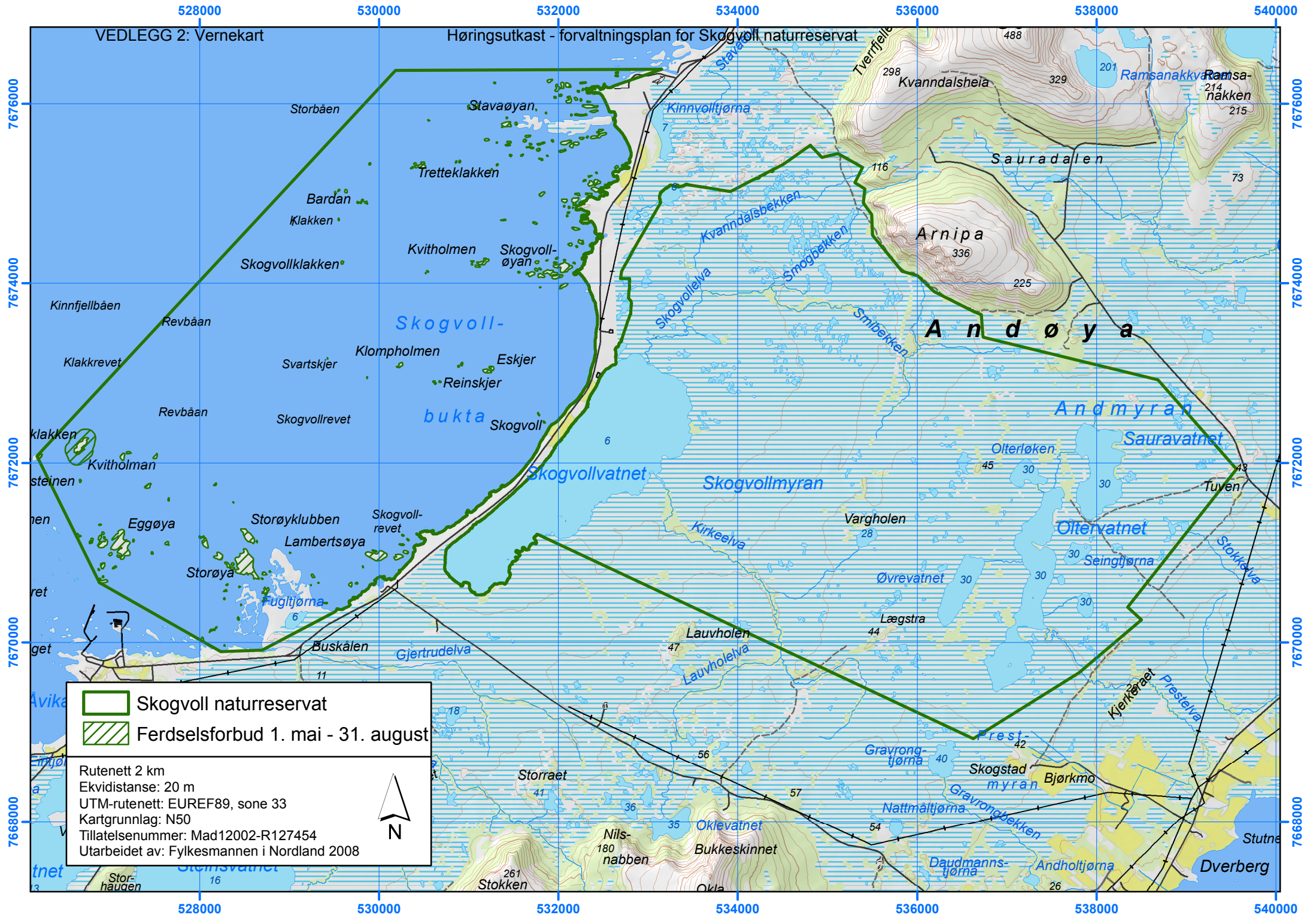
XII.

Disse bestemmelser trer i kraft straks. Samtidig oppheves kgl.res. av 19. mai 1967 om fredning av Dvergbergmyrene.

VEDLEGG 2: Vernekart

Høringsutkast - forvaltningsplan for Skogvoll naturreservat

Skogvoll naturreservat

Ferdselsforbud 1. mai - 31. august

Rutenett 2 km
 Ekvidtans: 20 m
 UTM-rutenett: EUREF89, sone 33
 Kartgrunnlag: N50
 Tillatelsenummer: Mad12002-R127454
 Utarbeidet av: Fylkesmannen i Nordland 2008

528000

530000

532000

534000

536000

538000

540000

7676000

7674000

7672000

7670000

7668000

7676000

7674000

7672000

7670000

7668000

528000

530000

532000

534000

536000

538000

540000

Mytebestander av andefugl i Skogvoll naturreservat i perioden 1975 – 2009 (Larsen et al 2009)

Art	Hardeng 1976	DN 1988	Røsshag 2004	Larsen m.fl. 2009
Sangsvane			>130	180
Knoppsvane			9	
Grågås	>250		Opptil 700-800	ca 250
Ærfugl	>250	1050-1100 ind.	Store flokker ytre del	435
Siland				15
Laksand			Flokker observert	ca 35

Bestander av sjøfugl og våtmarksfugl i Skogvoll naturreservat i perioden 1967 – 2009 (Larsen et al 2009)

Art	Fjeldså 1969	Hardeng 1976	Røsshag 2000-2004	Larsen 2009	Bestandsutvikling
Brunnakke	6 hunner	Fåtallig	Fhv tallrik	7 par	Stabil
Brushane	60-70 ind.	Spredte par, reirfunn	Flere leikplasser	2 par	Betydelig nedgang
Enkeltbek kasin		Flere 10-talls par	Hekker i flere områder	4 par	Betydelig nedgang
Fiskemåke	100 par	Flere kolonier i øst	Flere store kolonier i øst	57 par	Nedgang, særlig i øst
Grågås		Fåtallig	Min. 20 par	3+ par	Trolig økning
Gråmåke		Hekking	Flere mindre kolonier	ca 35 par	Trolig nedgang
Havsule			<50 par	30-40 par	Nedgang
Heilo	8 par østre del	Flere 10-talls par	Karakterart	20 par	Trolig stabil eller svak tilbakegang
Hettemåke			Flere kolonier	21 par	Trolig nedgang
Horndykker	2-3 par			0-1 par	Nedgang
Jordugle	2 ind.		Hekker	2-3 par	?
Krikkand	ca 30 ind.	Fåtallig	Fhv tallrik	3-5 par	Nedgang
Laksand				0-2 par	?
Myrsnipe	Flokk ca 20	1-2 par	Hekker spredt	17-18 par	Økning
Rødnebbterne	25 ind.	200 ind. I vest	Noen større kolonier	3-4 par + 120 ind.	Trolig nedgang
Rødstilk	2 par	Fåtallig	Hekker spredt	26 par	Økning

Art	Fjeldså 1969	Hardeng 1976	Røsshag 2000-2004	Larsen 2009	Bestandsutvikling
Sandlo		1-2 par	Vanlig	3-4 par	Trolig stabil
Sangsvane			3 par	6 par	Etablert 1992 og jevn økning
Siland	1 kull	Observert	Fhv tallrik	26-27 par	?
Smålom	2-3 par	8-10 par?	15-25 par	9 par	Klar nedgang de siste årene
Småspove	22 par	Flere 10-talls par	30-40 par	17 par	Betydelig nedgang
Steinvender		Noen par	Hekker spredt	12 par	Trolig økning
Stjertand	1 hann		Spredt	3 par	Trolig ganske stabil
Stokkand	6-10 par?	Fåtallig	Tallrik	2-4 par	Nedgang
Storlom	2 par	6-8 par?	8-12 par	5-6 par	Nedgang de siste årene
Storskarv			<30 par	100+ par	Nedgang etter bestandstopp 2000
Storspove	Karakterart	Fåtallig, 5-10 par?	Hekker spredt ved sjøen	10 par	?
Strandsnippe			Hekker spredt		
Svartand	1 par	3-5 par?	Fhv tallrik	7 par	Økning
Svartbak		Flere 10-talls par	Flere små kolonier	13-14 par	Nedgang
Svømmesnippe	1 kull	Ikke registrert	Karakterart	15 par	Betydelig økning
Teist		Registrert	Hekker	2-3 par	?
Tjeld			Betydelig antall	20-25 par	?
Tjuvjo	75 par	50-100 par?	>50 par	130-140 par	Fluktuerende
Toppand	1 kull	Spredte obs	Fhv tallrik	9-11 par	Klar økning
Vipe		1-2 par	Hekker		Tilsynelatende forsvunnet
Ærfugl		Flere 10-talls par	Fhv tallrik	30-40 par	Mulig nedgang

VEDLEGG 4: Informasjonsplakat

Havsule. Foto: Mia Marthinus Husdal.

Skogvollmyrene. Foto: Mia Marthinus Husdal. Midten: Flyfoto av området. Foto: Fylkersmannen i Nordland.

NATURRESERVAT

Langs raet mot Arnipa. Foto: Fylkersmannen i Nordland.

Storskarv. Foto: Gunnar Rofstad.

SKOGVOLL

Skogvoll naturreservat i Andøy kommune ble opprettet ved kongelig resolusjon 16. desember 1983. Reservatet dekker et areal på ca. 55.000 daa hvorav ca. 30.000 daa er vannareal med småøyer, holmer etc. Formålet med fredningen er å bevare et stort og viktig våtmarksområde med tilhørende planteliv og dyreliv, spesielt av hensyn til de særlige verneverdige myrområdene og det meget rike og interessante fuglelivet.

Skogvoll naturreservat ble i august 2002 opptatt som RAMSAR-område. Det vil si at verneområdet er rangert som en av verdens viktigste våtmarker.

RAMSARKONVENSJONEN

“International Conference on the Conservation of Wetlands and Waterfowl” fant sted i byen Ramsar i Iran i 1971. Der ble Ramsar-konvensjonen utarbeidet av representanter for 18 regjeringer. Landene som undertegner konvensjonen forplikter seg til å peke ut våtmarksområder som har internasjonal betydning for våtmarksfugler og føre dem opp på den internasjonale Ramsarlista.

ET NATUROMRÅDE AV INTERNASJONAL VERDI

Verneområdet har store botaniske og ornitologiske verneinteresser. Myrområdene omfatter et vidt spekter av myrtyper og plantearter, og er meget variert bygd opp. Jordvannsmyrer med fattig vegetasjon utgjør de største arealer. Langs foten av Arnipa finnes imidlertid områder med mange kalk- og næringskrevende arter. I tillegg finnes for eksempel en av de nordligste foreskomstene av blåknapp i området. Verneområdet omfatter eksempler på høymyrer med kuppel av torv, hvor kuppelen både er plassert i midten (konsentrisk) og på ene siden (eksentrisk) av myra. Konsentriske myrtyper er forholdsvis sjeldne så langt nord i landet. En finner også andre myrtyper som flatmyr, bakkemyr, strengmyr og kildemyr.

Myrene har verdi for fuglelivet først og fremst ut fra den betydelige størrelsen på arealet. Og området er viktig for å sikre livsgrunnlaget for det store antall våtmarksfugl (særlig ender og vadefugl). Her hekker blant annet storlom, smålom, sangsvane, brushane og tyvjo. I trekkidene er det også en god del ender og vadefugl som raster i området. På øyene og holmene hekker sjøfugl, blant annet havsuler og storskarv på Skavklakken. Øyene inneholder også en av de tre største hårfellings- og kasteplassene (fødeplassene) for steinkobbe i landet. I 2004 ble det registrert 600 steinkobber her.

Krikkand
Vanlig hekkefugl. Stokkand, brunnakke, ærfugl og siland har også store hekkebestander i området.

Kortnebbgås
Store flokker trekker over reservatet om våren på vei til Svalbard. Viktig rasteplass tidligere.

Tyvjo

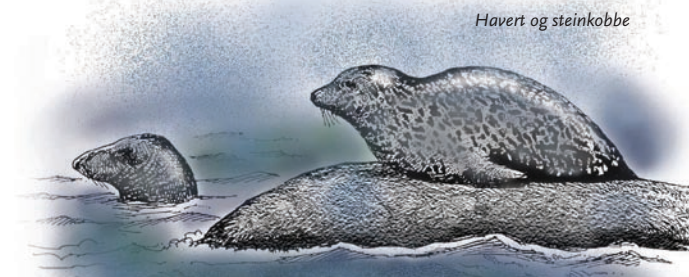
UTDRAG AV VERNEFORSKRIFT

For reservatet gjelder følgende bestemmelser:

- All vegetasjon (herunder tang og tare) i vatn, på land og i sjøen er fredet mot all form for skade og ødeleggelse.
- Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse.
- Jakt og fangst er forbudt. Jakt på hjortevilt, sel og fellefangst av mink og rødrev er tillatt etter gjeldende lover.
- I tillegg har grunneierne utvidede muligheter for jakt og sanking av egg spesifisert i forskriften.
- Hunder skal holdes i bånd.
- Tekniske inngrep er ikke tillatt. Forsøpling er forbudt.
- Motorferdsel til lands og i ferskvann (herunder også bruk av modellbåter og modellfly) er forbudt. Forbudet gjelder også lavtflygning og landing med luftfartøy.
- Av hensyn til fuglelivet er all ferdsel på øyene i reservatets vestre del og i et belte på 100 m rundt øya Skavklakken forbudt i perioden 1. mai – 31. august.

Bestemmelsen er ikke til hinder for:

- Plukking av bær og matsopp.
- Utøvelse av fiske.

Havert og steinkobbe

Ved spørsmål kontakt:
If you have any questions, please contact:
Bei Fragen wenden Sie sich an:

Fylkersmannen i Nordland, tlf: 75 53 15 80
Andøy kommune, tlf.: 76 11 50 00
Statens naturoppsyn Bodø, tlf. 75 51 99 98

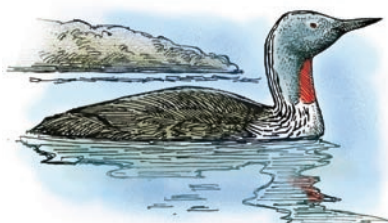
Fylkersmannen i Nordland 2009. Tegninger: Trond Haugskott

SKOGVOLL NATURE RESERVE

has been created to protect a large and important wetland area with associated plants and animal life, especially valuable marsh areas and a very rich and interesting birdlife.

Minerotrophic bogs with poor vegetation comprise the largest parts of the marshes, but there are also raised bogs with peatdomes. Other types of marshes are flat fens, sloping fens, string fens and spring marshes. Birds in the marshes include the arctic loon, red-throated diver, whooper swan, ruff and arctic skua. In migration periods, there are many ducks and waders nesting in the area. Seabirds, including gannets and cormorants, nest on the islands and holms. In addition, there is a large population of harbour seals here.

Skogvoll is on the Ramsar list of internationally important wetland areas.

Smålom
Vanlig hekkefugl.

Excerpts of the protection provision for the area:

- All vegetation, including seaweed and kelps, in water, on land and in the sea is protected against all forms of damage and destruction.
- Animal and birdlife, including nesting areas and winter lairs, are protected against damage and destruction.
- Dog must be kept on a leash
- Technical intervention is not allowed. Littering is prohibited.
- Motor traffic on land and freshwater (including use of model boats and model planes) is prohibited. This also applies to low flying and landing of aircraft.
- **For the sake of the birdlife, all traffic on the islands in the western part of the reserve and 100 meters around the island of Skavklakken is prohibited in the period between 1 May and 31 August.**

The regulation is not an obstacle for:

- Picking of berries and mushrooms to eat.
- Fishing.

DAS NATURRESERVAT SKOGVOLL

wurde errichtet, um ein großes und bedeutsames Feuchtgebiet und die dazugehörige Pflanzen- und Tierwelt zu bewahren. Insbesondere steht der Schutz der Mooregebiete und der überaus reichen und interessanten Vogelwelt im Vordergrund. Mineralbodenwasserernährte Niedermoore mit anspruchsloser Vegetation machen den größten Teil der Mooregebiete aus, aber es gibt auch Hochmoore. Vorkommende Moortypen sind u.a. Versumpfungs-, Hang und Quellmoore. In den Mooregebieten nisten Arten wie Prachtaucher, Sterntaucher, Singschwan, Kampfläufer und Schmarotzerraubmöwe. Während des Vogelzuges halten sich auch größere Mengen Enten und Watvögel im Gebiet auf. Auf den Inseln nisten Seevögel, wie z.B. Basstölpel und Kormoran. Desweiteren gibt es hier einen großen Seehundbestand. Skogvoll ist eines der norwegischen „Ramsar-Gebiete“ – die Ramsar-Konvention bezeichnet das Übereinkommen über Feuchtgebiete von internationaler Bedeutung.

Auszug aus den Schutzbestimmungen der Naturschutzgebiete:

- Jegliche Vegetation (auch Tang!) im Wasser und an Land darf weder beschädigt noch zerstört werden.
- Die Tierwelt und die dazugehörigen Nistplätze und andere Bauten dürfen nicht gestört bzw. zerstört werden.
 - Jagd und das Aufstellen von Fallen ist verboten. Jagd auf Schalenwild, Robben und das Fangen von Mink und Fuchs ist jedoch nach geltenden Vorschriften zugelassen
 - Außerdem hat der Grundbesitzer zusätzliche Möglichkeiten zur Jagd und dem Sammeln von Eiern gemäß den geltenden Vorschriften
- Hunde sind an der Leine zu halten.
- Technische Eingriffe sind nicht erlaubt und das Hinterlassen von Abfall ist verboten.
- Der Gebrauch von motorisierten Fahrzeugen (auch: Modellflugzeuge und Modellboote) ist an Land und in Süßgewässer untersagt. Dies gilt auch für Tieffliegen und Landen mit Luftfahrzeugen.
- **Vom 1. Mai bis 31. August ist aus Rücksicht auf die Vogelwelt das Betreten aller Inseln des westlichen Teils des Naturschutzgebietes und der Bootsverkehr in einem Umkreis von 100 m um die Insel „Skavklakken“ verboten.**

Die Bestimmungen hindern Sie jedoch nicht daran:

- Beeren und Pilze zu sammeln.
- Zu Angeln.

1. Funksjonsområde for våtmarksfugl

For arter slik som våtmarksfugl er økologiske funksjonsområder viktige for å sikre at området kan opprettholde levedyktige bestander på sikt. Naturmangfoldloven har fokus på at en skal se artene og artenes leveområder i sammenheng. Siden Skogvoll naturreservat er et sammenhengende våtmarksområde fastsettes det derfor bevaringsmål for funksjonsområde til våtmarksfugl samlet i reservatet. Det settes ikke egne bevaringsmål for våtmarksfugl i strandeng- eller høymyrkomplekset, men enkelte viktige arter nevnes (tabell 3 og 4).

Tabell 1: Bevaringsmål for hekke- og rasteområder for våtmarksfugl – Skogvoll naturreservat

Tilstandsvariabler ¹	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsklasse	Aktuelle tiltak
Areal/arealbruk	Bevare områdets kvaliteter som hekke- og rasteområde for våtmarksfugler. Naturlig tilhørende arter skal bevares med levedyktige bestander. Antallet hekkende arter skal opprettholdes på tilnærmet samme nivå som på vernetidspunktet, forutsatt at de populasjonsmessige forutsetningene er tilnærmet de samme.	Overvåking langs transekt fra kartlegging 2009 (Larsen et al. 2009) Systematisk registrering av forekomsten av utvalgte indikatorarter; forekomst av arter (ad) og forekomst av hekking (juv)	<u>God</u> : forekomst/antall ynglende par = definerte måltall (se tabell 2) <u>Middels</u> : forekomst/antall ynglende par er økende og på vei mot definerte måltall <u>Dårlig</u> : forekomst/antall ynglende par er synkende og på vei fra definerte måltall	Systematiske fugleregistreringer minimum hvert 5. år Unngå forstyrrelse i hekkeperioden. Kartlegge omfang av eggsanking på øyene (mulig forstyrrelse av storskarv og havsule) Fjerne kraftlinje langs Skogvollvatnet
Fremmede gjenstander, løse og faste	Hindre oppføring av nye bygninger og andre tekniske anlegg/innretninger av permanent karakter	Overvåkes gjennom ordinært oppsyn	<u>God</u> : Omfanget av tekniske inngrep er mindre enn på vernetidspunktet. <u>Middels</u> : Omfanget av tekniske inngrep er status quo. <u>Dårlig</u> : Omfanget av tekniske inngrep har økt i forhold til status på vernetidspunktet.	Forbud gjennom forskrift med etablering av tekniske installasjoner i reservatet. Fjerne gjerder, ledningsanlegg og annet som ikke lenger har en nyttefunksjon.

¹ **Tilstandsvariabel** er variabler som brukes til å vurdere tilstanden til ulike nivåer av økosystemet.

Tabell 1: Bevaringsmål for hekke- og rasteområder for våtmarksfugl – Skogvoll naturreservat

Tilstandsvariabler ¹	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsklasse	Aktuelle tiltak
Drenering	Alle tekniske inngrep som har en drenerende effekt skal unngås.	Overvåkes gjennom ordinært oppsyn	<u>God:</u> Ingen nye inngrep med drenerende effekt er gjennomført. Eventuelle gamle tiltak er restaurert/tilbakeført til naturtilstanden. <u>Dårlig:</u> Våtmarksområdene er påvirket av nye dreneringstiltak.	Forbud gjennom forskrift.
Fremmedartsinnslag	Fremmede arter skal ikke forekomme, og andre problemarter skal holdes på et lavt nivå.	Overvåkes gjennom ordinært oppsyn	<u>God:</u> Fremmede arter skal ikke forekomme <u>Middels:</u> Lav bestand av fremmede arter <u>Dårlig:</u> Stor bestand av fremmede arter som truer verneverdiene	Fellefangst av mink og jakt på rev
Ferdse med kjøretøy	Motorisert ferdsel skal unngås i barmarksperioden.	Overvåkes gjennom ordinært oppsyn Statistikk på dispensasjoner Registrere/kartlegge kjørespor vha flyfotografering	<u>God:</u> Motorferdsel innenfor viktige våtmarksarealer i hekke- og trekkssesongen forekommer ikke. <u>Middels:</u> Omfanget av motorferdsel er på samme nivå som på vernetidspunktet. <u>Dårlig:</u> Omfanget av motorferdsel i barmarkssesongen har økt i omfang.	Forbud mot motorferdsel gjennom forskrift. Restriktiv dispensasjonspraksis mht å tillate motorferdsel i barmarkssesongen.

Tabell 1: Bevaringsmål for hekke- og rasteområder for våtmarksfugl – Skogvoll naturreservat

Tilstandsvariabler ¹	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsklasse	Aktuelle tiltak
<p>Ikke-motorisert ferdse</p>	<p>Forstyrrende ikke-motorisert ferdse i hekke- og trekkiden skal unngås. Øyene vest i reservatet og en sone på 100 meter rundt Skavklakken har ferdselforbud fra 1.mai til 31.august</p>	<p>Økt oppsyn, spesielt i hekkeperioden</p>	<p><u>God:</u> Ikke-motorisert ferdse innenfor ferdselforbudssonen forekommer ikke. Ingen forstyrrelse av hekkende fugl på myrene.</p> <p><u>Middels:</u> Omfanget av ferdse er på samme nivå som på vernetidspunktet (i hovedsak eggsanking). Hekkende fugl på myrene utsettes for noe forstyrrelse.</p> <p><u>Dårlig:</u> Omfanget av ferdse i hekke- og trekkessonen har økt i omfang.</p>	<p>Kanaliserer ferdse og erdselforbud i utvalgte perioder.</p> <p>Restriktiv dispensasjonspraksis for organisert ferdse som kan ha en uheldig påvirkning på hekkesuksess eller bruk av områdene til rasting.</p> <p>Informasjon om hvordan man kan vise hensynfull ferdse</p> <p>Ikke dispensasjon for seljakt innenfor 1 km fra Skavklakken.</p>

**Tabell 2:
Måltall for hekkende / trekkende våtmarksfugl**

Naturkvalitet	Måltall
Brushane (VU)	En til to leiker med minimum 5 hanner
Havsule	Årlig hekking av minimum 50 par Skarvklakken og Kvitholman holdes inntakt
Horndykker	Årlig hekking
Praktærfugl	Overvintrende bestand på minimum 600 individ
Rødnebbterne	Årlig hekking av 75-100 par
Sangsvane	Hekkebestand på minimum 6 par Mytebestand på minimum 150 individ
Smålom	Hekkebestand på minimum 10-15 par

Stjertand	Hekkebestand på minimum 3-4 par
Storlom (NT)	Hekkebestand på minimum 6-8 par
Storskarv	Årlig hekking av minimum 50 par Skarvklakken og Kvitholman holdes inntakt
Storspove (NT)	Hekkebestand på minimum 10 par
Svømmesnipe	Årlig hekking av minimum 15 par
Teist (VU)	Årlig hekking av 2-3 par
Tjuvjo (NT)	Årlig hekkebestand på mellom 50-150 par
Vipe (NT)	Årlig hekking av 1-2 par
Ærfugl	Mytebestand på minimum 500 individer Overvintrende bestand på minimum 1200 individ

2. Funksjonsområde for steinkobbe

Den vestlige delen av reservatet har en av de største bestandene av steinkobbe (VU) i landet og fungerer både som kaste- og hårfellingsområde. I 2004 registrerte Havforskningsinstituttet på det meste 598 voksne individer i hårfellingsperioden. Havforskningsinstituttet overvåker hårfellingsbestanden ca hvert 5 år. Overvåking av ynglebestanden vil være vanskelig og tidkrevende siden dyrene går i vannet like etter fødselen. Å sette bevaringsmål for kun hårfellingsbestanden vil gi gode indikasjoner på utviklingen i hele bestanden.

Tabell 2: Bevaringsmål for kaste – og hårfellingsområde for steinkobbe – Skogvoll naturreservat

Tilstandsvariabler	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsklasse	Aktuelle tiltak
Areal/arealbruk	Bevare områdets kvaliteter som kaste- og hårfellingsområde for steinkobbe. Steinkobbe skal bevares med levedyktig bestand. Antallet steinkobbe i hårfellingsperioden opprettholdes på tilnærmet samme nivå som 2004.	Registrere ved hjelp av flyfotografering (tre runder)	<u>God</u> : antall individ er minimum 500 <u>Middels</u> : antall individ er økende og på vei mot 500 <u>Dårlig</u> : antall individ er synkende og på vei fra 500	Systematiske flytelling er minimum hvert 5. år (Havforskningsinstituttet) Unngå forstyrrelse i kaste- og hårfellingsperioden. Jakt innenfor ordinære kvoter
Fremmede gjenstander, løse og faste	Hindre oppføring av tekniske anlegg/innretninger av permanent karakter	Ordinært oppsyn	<u>God</u> : Omfanget av tekniske inngrep er mindre enn på vernetidspunktet. <u>Middels</u> : Omfanget av tekniske inngrep er status quo.	Forbud gjennom forskrift med etablering av tekniske installasjoner i reservatet. Fjerne merker og annet som ikke lenger har en nyttefunksjon.

Tabell 2: Bevaringsmål for kaste – og hårfellingsområde for steinkobbe – Skogvoll naturreservat

Tilstandsvariabler	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsklasse	Aktuelle tiltak
			<u>Dårlig</u> : Omfanget av tekniske inngrep har økt i forhold til status på vernetidspunktet.	
Ikke-motorisert ferdse	<p>Forstyrrende ikke-motorisert ferdse i hekke- og trekktiden skal unngås.</p> <p>Øyene og en sone på 100 meter rundt Skavklakken har ferdselforbud fra 1.mai til 31.august.</p>	Økt oppsyn, spesielt i kaste- og hårfellingsperioden	<p><u>God</u>: Ikke-motorisert ferdse innenfor ferdselssone forekommer ikke.</p> <p><u>Middels</u>: Omfanget av ferdsel er på samme nivå som på vernetidspunktet (i hovedsak egganking).</p> <p><u>Dårlig</u>: Omfanget av ferdsel i hekke- og trekkseongen har økt i omfang.</p>	<p>Kanaliser ferdsel og oppretthold ferdselssone i utvalgte perioder.</p> <p>Restriktiv dispensasjonspraksis for organisert ferdsel som kan ha en uheldig påvirkning.</p> <p>Informasjon om hvordan man kan vise hensynsfull ferdsel</p> <p>Ikke dispensasjon for seljakt innenfor 1 km fra Skavklakken.</p>

3. Strandengkomplekset på Nordmela

På strandeng på Nordmela ble marinøkkel funnet. Marinøkkel er særlig truet av gjengroing og gjødsling i kulturlandskapet, men har fortsatt gode bestander i en del åpne miljøer i Nord-Norge. Sand- og grusstrendene har også andre arter som strandrug, strandsmelle og strandbalderbrå. Det ble også funnet små forekomster av ishavsreddik og østersurt. I flerårige urtevoller forekommer arter som kveke og hundekjeks. I beskyttede pøler ble det flere steder funnet trådtjønnaks, samt ett sted også den regionalt sjeldne arten småhavgras. Pøler med bedre drenering og gruntvannsområdene har en del ålegras. Ålegras antas å være et viktig beitegrunnlag for sangsvanene. Strandengkomplekset er i en gjengroingsfase på grunn av lite husdyrbeite selv om det lokalt kan være noe beitetrykk av andefugler.

Strandengkomplekset er hekkeområde for blant annet brushane, siland, rødstilk og storspove, og et viktig beiteområde for i tillegg til sangsvane blant annet brunnakke, grågrås og gravand. Funksjonsområde for våtmarksfugl har fått samlet bevaringsmål i kapittel 1.

Tabell 3: Bevaringsmål strandengkompleks på Nordmela – Skogvoll naturreservat

Tilstandsvariabler	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsklasse	Aktuelle tiltak
Areal/utstrekning	Naturtypens maksimale utstrekning skal ivaretas, inkludert aktive geomorfologiske ² prosesser.	Totalinventering gjennom bruk av flybilder supplert med strukturert befarings.	<u>God</u> : opprinnelig/maksimal utstrekning. <u>Middels</u> : 10% reduksjon <u>Dårlig</u> : < 20 % reduksjon	Hindre uttak, deponering, forurensing eller inngrep i naturtypen. Rydding av søppel

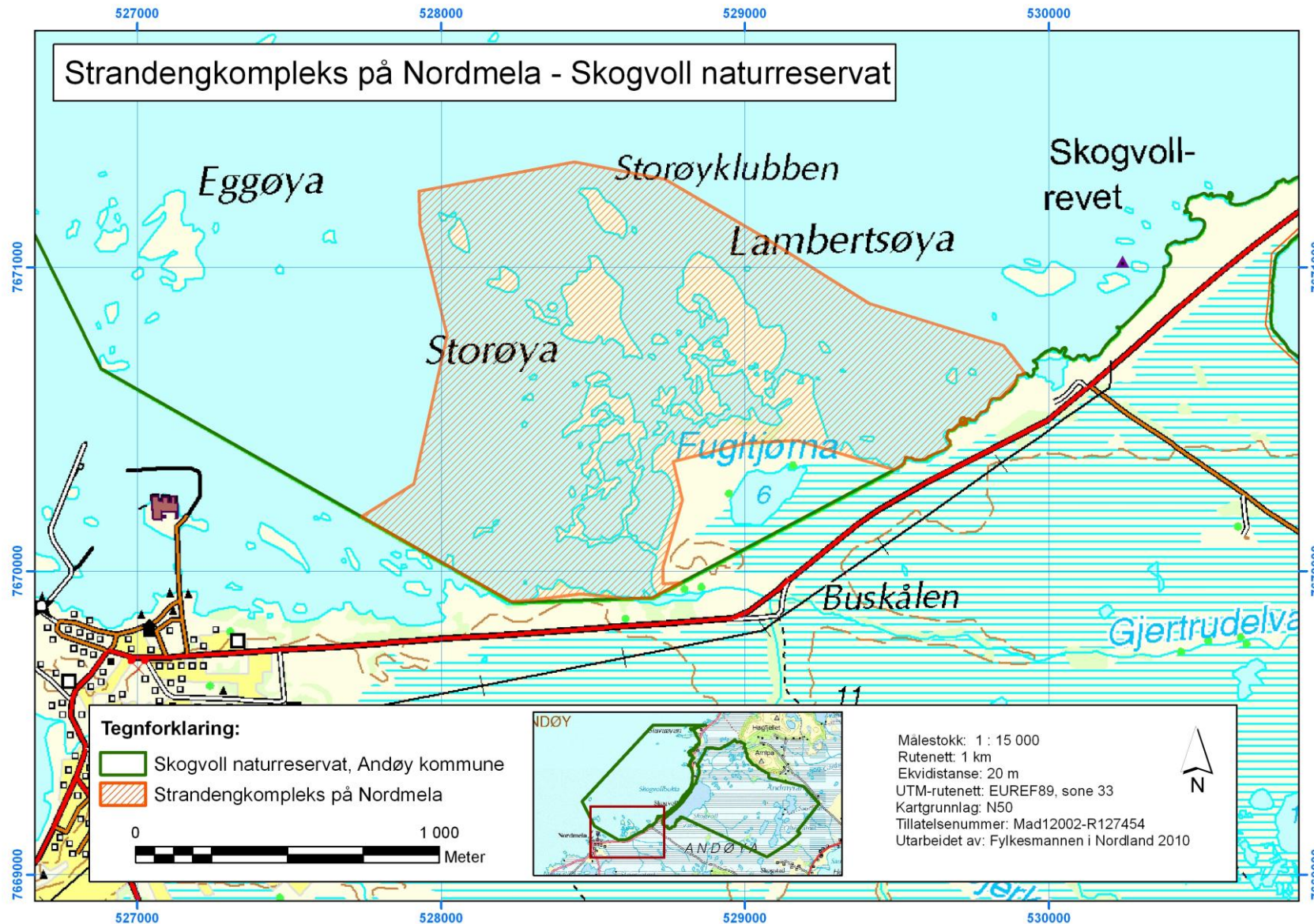
² **Geomorfologi** er jordens former og de prosesser som skaper denne (forvitring, erosjon og sedimentasjon)

VEDLEGG 5: Bevaringsmål for Skogvoll naturreservat

<p>Diagnostiske arter³,</p> <p>Marinøkkel</p> <p>Hanekam</p> <p>Småhavgras</p> <p>Ishavsreddik</p>	<p>Opprettholde naturlige og intakte soneringer og suksesjon.</p> <p>Opprettholde de ulike utformingene.</p> <p>En levedyktig bestand av marinøkkel sikres, og innslaget av marinøkkel og hanekam økes på fastmark.</p> <p>Småhavgras skal forekomme på minst en lokalitet</p> <p>Ishavsreddik skal forekomme på minst en lokalitet.</p>	<p>Punktregistrering av kjente lokaliteter av sjeldne / rødlista arter</p>	<p><u>God:</u> Intakte soneringer og forekomst av diagnostiske arter på kjente lokaliteter. 10 % økning av marinøkkel og hanekam. Ingen gjengroing</p> <p><u>Middels:</u> Samme utbredelse av marinøkkel og hanekam som ved kartlegging i 2009. 10 % gjengroing .</p> <p><u>Dårlig:</u> Redusert utbredelse av marinøkkel og hanekam. 20 % gjengroing.</p>	<p>Beite og/eller slått der dette har foregått tidligere, i samme omfang og med samme dyreslag/bruksform som tidligere. Holde oversikt over dyreslag/antall dyr og hvor beiting skjer. (Endre dyreslag/antall dyr/styre ved gjerding.)</p>
<p>Fremmedartsinnslag</p>	<p>Fremmede arter skal ikke forekomme, og andre problemarter skal holdes på et minimum.</p>	<p>Totalinventering gjennom bruk av flybilder og/eller en strukturert befarig.</p>	<p><u>God:</u> Naturtypen er uten fremmedartsinnslag</p>	<p>Rydding og om nødvendig kjemisk behandling. Viktig å ha fokus på ev. spredningskilder utenfor området.</p>
<p>Ferdsl med kjøretøy. Inkludert moped og terrenggående kjøretøy</p>	<p>Naturtypen skal være uten spor etter tunge kjøretøy</p>	<p>Overvåkes gjennom ordinært oppsyn</p>	<p><u>God:</u> Naturtypen skal være uten spor etter tunge kjøretøy</p>	<p>Motorferdselsforbud i reservatet.</p>

³ **Diagnostiske arter** brukes til å vurdere tilstand til en naturtype.

VEDLEGG 5: Bevaringsmål for Skogvoll naturreservat

4. Høymyrkomplekset

Den østre delen av reservatet er dominert av ulike myrer. I tillegg er det flere vatn, tallrike dammer og små tjern. Her finnes et av de største atlantiske høymyrkompleksene i Norge. Verneområdet omfatter eksempler på høymyrer av både eksentrisk og konsentrisk type. Konsentriske myrtyper er forholdsvis sjeldne så langt nord i landet. Nord for Skogvollvatnet er det registrert ei nasjonalt viktig konsentrisk høymyr. Overgangen mot andre myrer er ofte utydelig, men det finnes for eksempel også flatmyr, bakkemyr, strengmyr og kildemyr i reservatet.

Myrer med fattig vegetasjon utgjør de største arealer. Langs foten av Arnipa finnes imidlertid områder med enkelte kalk- og næringskrevende arter. Her vokser blant lappmarihand og engmarihand. Engmarihand er sterkt knyttet til rikmyr og finnes spredt opp til skoggrensa over store deler av Norge. Det finnes lignende miljøer, blant annet på sørsiden av Skogvollvatnet, hvor det også vokser lappmarihand. Blåknapp og taglstarr har begge norsk nordgrense like nord for reservatet og ble funnet ved foten av Arnipa.

Viktige våtmarksfugl for høymyra er storlom, smålom, sangsvane og tyvjo. Funksjonsområde for våtmarksfugl har fått samlet bevaringsmål i kapittel 1.

Tabell 4: Bevaringsmål for høymyrkompleks - østre del av Skogvoll naturreservat

Tilstandsvariabler	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsklasse	Aktuelle tiltak
Areal/utstrekning	Naturtypens maksimale utstrekning skal ivaretas, inkludert aktive geomorfologiske prosesser.	Totalinventering gjennom bruk av flybilder supplert med strukturert befarings.	<u>God</u> : opprinnelig/maksimal utstrekning <u>Middels</u> : 10% reduksjon <u>Dårlig</u> : < 20 % reduksjon	Hindre uttak, deponering, forurensing eller inngrep i naturtypen.
Diagnostiske arter	Opprettholde naturlige og intakte	Punktregistrering av kjente lokaliteter av sjeldne /	<u>God</u> : Intakt myr og stabil eller økende forekomst av diagnostiske	Miljøet holdes intakt

VEDLEGG 5: Bevaringsmål for Skogvoll naturreservat

<p>(for rikmyr)</p> <p>Engmarihand (NT)</p> <p>Lappmarihand</p> <p>Taglstarr</p>	<p>soneringer og suksesjon.</p> <p>Opprettholde ulike utforminger</p> <p>Engmarihand skal forekomme på minst seks lokaliteter</p> <p>Lappmarihand skal forekomme på minst 13 lokaliteter</p> <p>Taglstarr skal forekomme på minst to lokaliteter. Antall tuer på hver lokalitet skal være stabilt eller økende (henholdsvis 10-15 tuer og 20-30 tuer)</p>	<p>rødlista arter.</p>	<p>arter på kjente lokaliteter.</p> <p><u>Middels:</u> 10% reduksjon</p> <p><u>Dårlig:</u> < 20 % reduksjon</p>	
<p>Fremmedarts-innslag</p>	<p>Fremmede arter skal ikke forekomme, og andre problemarter skal holdes på et lavt nivå.</p>	<p>Overvåkes gjennom ordinært oppsyn</p>	<p>God: Fremmede arter skal ikke forekomme</p> <p>Middels: Lav bestand av fremmede arter</p> <p>Dårlig: Stor bestand av fremmede arter som truer verneverdiene</p>	<p>Fellefangst av mink og jakt på rev</p>
<p>Fremmede gjenstander, løse og faste</p>	<p>Hindre oppføring av nye bygninger og andre tekniske anlegg/innretninger av permanent karakter</p>	<p>Overvåkes gjennom ordinært oppsyn</p>	<p><u>God:</u> Omfanget av tekniske inngrep er mindre enn på vernetidspunktet.</p> <p><u>Middels:</u> Omfanget av tekniske inngrep er status quo.</p>	<p>Forbud gjennom forskrift med etablering av tekniske installasjoner i reservatet.</p>

VEDLEGG 5: Bevaringsmål for Skogvoll naturreservat

			<u>Dårlig:</u> Omfanget av tekniske inngrep har økt i forhold til status på vernetidspunktet.	Fjerne gjerder, ledningsanlegg oa som ikke lenger har en nyttefunksjon.
Drenering	Alle tekniske inngrep som har en drenerende effekt skal unngås.	Overvåkes gjennom ordinært oppsyn	<u>God:</u> Ingen nye inngrep med drenerende effekt er gjennomført. Eventuelle gamle tiltak er restaurert/tilbakeført til naturtilstanden. <u>Dårlig:</u> Våtmarksområdene er påvirket av nye dreneringstiltak.	Forbud gjennom forskrift.
Ferdsel med kjøretøy Inkludert moped og terrenggående kjøretøy	Naturtypen skal være uten spor etter tunge kjøretøy	Overvåkes gjennom ordinært oppsyn Statistikk på dispensasjoner Registrere/kartlegge kjørespor vha flyfotografering	<u>God:</u> Motorferdsel innenfor viktige våtmarksarealer i hekke- og trekksesongen forekommer ikke. <u>Middels:</u> Omfanget av motorferdsel er på samme nivå som på vernetidspunktet. <u>Dårlig:</u> Omfanget av motorferdsel i barmarkssesongen har økt i omfang.	Forbud mot motorferdsel gjennom forskrift. Restriktiv dispensasjonspraksis mht å tillate motorferdsel i barmarkssesongen.
Slitasje og slitasjebetinget erosjon	Unngå tråkkslitasje og erosjon.	Totalinventering gjennom bruk av flybilder og/eller strukturert befarings. Overvåking av stier til hytter og fiskevatn.	<u>God:</u> Naturtype skal ha ubetydelig slitasje <u>Middels:</u> Naturtype har synlig slitasje <u>Dårlig:</u> Naturtype har økende slitasje	Kanalisering og klopplugging

VEDLEGG 5: Bevaringsmål for Skogvoll naturreservat

